

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЇ
НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»**

Студента (ки) 2-го курсу денної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
освітньо-наукової програми
«Корпоративні фінанси»
Меркушевої Світлани Вікторівни

Науковий керівник:
професор, доктор історичних наук, кандидат
економічних наук
Чеберяко Оксана Вікторівна

Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Студент(ка) _____

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри
фінансів від «___» _____ 2023 р., протокол №___.

Завідувач кафедри фінансів,
доктор економічних наук, професор
Лютий Ігор Олексійович _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЇ	6
1.1. Сутність та поняття інвестиційної привабливості корпорації.	6
1.2. Фактори формування інвестиційної привабливості корпорації.....	11
1.3. Підходи до оцінки інвестиційної привабливості корпорації.....	16
РОЗДІЛ 2.ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЙ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»	23
2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нестле Україна»	23
2.2. Оцінка впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на інвестиційну привабливість ТОВ «Нестле Україна»	46
2.3. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна»	51
РОЗДІЛ 3.НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЇ.....	57
3.1. Проблеми в управлінні інвестиційною привабливістю корпорації.	57
3.2. Напрями підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна»	64
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:.....	74
ДОДАТКИ.....	80

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час в якості узагальнюючого показника доцільності вкладення інвестиційних коштів в діяльність будь-якого підприємства прийнято розглядати показник інвестиційної привабливості. Формування інвестиційної привабливості, вироблення чіткої стратегії інвестування, визначення її пріоритетних напрямів, мобілізація всіх джерел інвестицій є найважливішою умовою сталого та якісного розвитку підприємств в сьогоdnішніх непростих умовах.

Управління будь-яким процесом повинно ґрунтуватися на об'єктивних оцінках фінансового стану підприємства. Основна характеристика інвестиційного процесу – стан інвестиційної привабливості системи.

Для України в умовах війни актуально зберегти та примножити інвестиційну привабливість бізнесу та корпорацій.

Рівень розробки теми дослідження у науковій літературі. Дослідженням сутності та значення інвестиційної привабливості присвячено досить широке коло праць зарубіжних і українських авторів, такі як: Доценко А., Гідуцький А., Гусак Р., Доценко А., Коюда В., Крамаренко К., Нападовська І., Павлишин О., Руда О. Ферлій В. та інші.

У наукових доробках вказаних авторів здійснено дослідження теоретичних та практичних проблем інвестиційної привабливості, але також необхідно визначити, як війна в Україні впливає на інвестиційну привабливість корпорацій.

Мета дослідження полягає у вивченні теоретико-методичних основ інвестиційної привабливості корпорацій, оцінюванні інвестиційної привабливості корпорації та визначення напрямів як можна підвищити інвестиційну привабливість.

Щоб досягти мети роботи було поставлено наступні **завдання**:

- дослідити сутність та поняття інвестиційної привабливості корпорації.
- визначити фактори формування інвестиційної привабливості корпорації.
- вивчити підходи до оцінки інвестиційної привабливості корпорації.
- проаналізувати фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нестле Україна».
- оцінити вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на інвестиційну привабливість ТОВ «Нестле Україна» .
- здійснити комплексну оцінку інвестиційної привабливості тов «нестле україна».
- визначити проблеми в управлінні інвестиційною привабливістю корпорації.
- розробити напрями підвищення інвестиційної привабливості тов «нестле україна».

Об'єктом дослідження є інвестиційна привабливість корпорацій, на прикладі ТОВ «Нестле Україна».

Предмет дослідження – є практичне використання сучасних інструментів економічного аналізу ТОВ «Нестле Україна», зміни основних показників фінансово-економічної діяльності підприємства, на яких визначається інвестиційна привабливість підприємства.

Наукова новизна дослідження полягає у вивченні прогнозів інвестиційної привабливості України у період криз останніх років, пов'язаних із COVID-19 та війною, та розробленні напрямків підвищення інвестиційної привабливості українських корпорацій.

Методи дослідження – діалектичний, системний, порівняльний та структурний, історичний, фінансово-економічний, графічний, індукції, дедукції. За допомогою факторного та статистичного методів було здійснено аналіз фінансового-господарської діяльності підприємства.

Інформаційна база дослідження закони України, наукові праці зарубіжних та вітчизняних вчених з менеджменту та інвестування, Статут досліджуваного підприємства та фінансова звітність ТОВ «Нестле Україна», офіційна статистика.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження можуть бути використані ТОВ «Нестле Україна» для підтримки рівня та підвищення інвестиційної діяльності корпорації в умовах війни та у післявоєнний період, а також іншими підприємствами продуктового серменту.

Обсяг та структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 90 сторінки, на яких розміщено 35 рисунків, 10 таблиць, а також 5 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЇ

1.1 Сутність та поняття інвестиційної привабливості корпорації.

Існує безліч підходів до визначення поняття інвестиційної привабливості. Основні визначення даного поняття, наведено у додатку А.

Таким чином, інвестиційну привабливість можна визначити як сукупність факторів, важливість яких може змінюватися залежно від:

- цілей інвестора;
- виробничо-технічних особливостей підприємства;
- динаміки економічного розвитку підприємства [27;37].

При вивченні поняття інвестиційної привабливості доцільно зважати на характеристики інвестиційної привабливості підприємства (рисунок 1.1).

Існують також різні підходи до класифікації інвестиційної привабливості підприємства. Наприклад, В.О. Кюда пропонує виділяти чотири рівні привабливості інвестиційної діяльності:

- привабливість держави;
- привабливість галузі;
- привабливість регіону;
- привабливість підприємства [12;121].

І.О. Бланк виділяє три рівні привабливості інвестиційної діяльності:

- макроекономічний;
- мезоекономічний;
- мікроекономічний [38;96].

І.В. Нападовська скоротила рівні інвестиційної діяльності до двох основних:

- макрорівень;
- мікрорівень [20; 58].

Присутність подвійного ефекту. Процес інвестування передбачає здійснення суб'єктно-об'єктних відносин з приводу генерування, перерозподілу та споживання капіталу. Замовником проведення оцінки інвестиційної привабливості може бути як суб'єкт, так і об'єкт інвестування. Характерна риса успішного інвестування - це обов'язкова присутність подвійного ефекту: позитивних наслідків як для суб'єкта інвестування (інвестора), так і для об'єкта (реципієнта).

Врахування вимог потенційних інвесторів. Рівень інвестиційної привабливості підвищується за швидкого досягнення консенсусу інтересів між суб'єктами інвестиційного процесу. Тому обов'язковим елементом у визначенні має стати врахування вимог потенційних інвесторів, забезпечення яких є важливою умовою високої іміджевої оцінки підприємства.

Плідна взаємодія з потенційними інвесторами. Часто оцінка інвестиційної привабливості підприємства базується на тому, хто і як зі сторони інвестора проводить ті чи інші розрахунки є суб'єктивним судженням.

Симбіоз фінансово-економічних і психологічних оцінок діяльності компанії допоможе власникам та інвесторам мати цілісне уявлення про компанію.

Врахування перспектив розвитку компанії. Одним з найважливіших завдань, які стоять перед інвестором, є вибір таких інвестиційних об'єктів, що мають найпривабливіші перспективи для розвитку в умовах динамічної зміни умов зовнішнього середовища.

Рис 1.1. Сутнісні характеристики поняття «інвестиційна привабливість»

Джерело: складено автором на основі [32]

Комплексність і багатогранність інвестиційної привабливості підприємства обумовлена різноманітністю її видів, які можна згрупувати за рядами класифікаційних ознак. Класифікація інвестиційної привабливості підприємства може бути доповнена такими:

1) за об'єктом вкладення інвестицій інвестиційну привабливість поділяють на поточну та перспективну. Поточна інвестиційна привабливість фірми буде характеризувати доцільність придбання певних акцій статутного капіталу, що є в розпорядженні підприємства. Що стосується довгострокової привабливості підприємства, то вона характеризує доцільність інвестування в проєкти, які передбачають певні зміни внутрішнього середовища підприємства.

2) на момент формування інвестиційну привабливість підприємств поділяють на: існуючу (існуючу на даний момент) та майбутню (ту, яка очікується згідно з майбутніми оцінками через певний проміжок часу);

3) за способом представлення результатів оцінки інвестиційну привабливість поділяють на: якісну та кількісну (яка характеризується певним чисельним значенням або меншими числовими значеннями);

4) за суб'єктною оцінкою інвестиційна привабливість поділяється на: інвестиційну привабливість за оцінками власника, працівників, оцінкою зовнішніх потенційних інвесторів;

5) за кількістю інвесторів – індивідуальну (за результатами оцінки одного потенційного інвестора) та середню (за результатами усереднених оцінок інвестиційної привабливості декількох потенційних інвесторів);

6) за методом розрахунку інвестиційна привабливість поділяється на абсолютну та відносну. При оцінці абсолютної інвестиційної привабливості підприємства відсутнє порівняння з іншими потенційними об'єктами інвестування. При відносній оцінці інвестиційна привабливість об'єкта оцінки порівнюється із результатами оцінки інших об'єктів інвестування;

7) за динамічністю (зміною інвестиційної привабливості у часі) – поділяють на статичну (незмінну у часі або таку, що зазнає несуттєвих змін із плином часу) та динамічну – рівень інвестиційної привабливості змінюється зі змінами у часі;

8) за часом оцінки інвестиційну привабливість поділяють на оцінку на певний момент, яка визначається станом на певний момент часу, та

усереднену – визначається шляхом усереднення значень зафіксованих у певний момент;

9) у відповідь на можливий вплив певного фактора інвестиційну привабливість підприємства поділяють на нейтральну, яка не реагує на зміну факторів, та таку, що змінюється під впливом фактору;

10) за наявності (або відсутності) потенціалу для розвитку інвестиційну привабливість поділяють на таку, котра може розвиватися, та інвестиційну привабливість, у якої відсутній потенціал до розвитку. [50;240]

Узагальнена класифікація інвестиційної діяльності наведена на рис. 1.2.

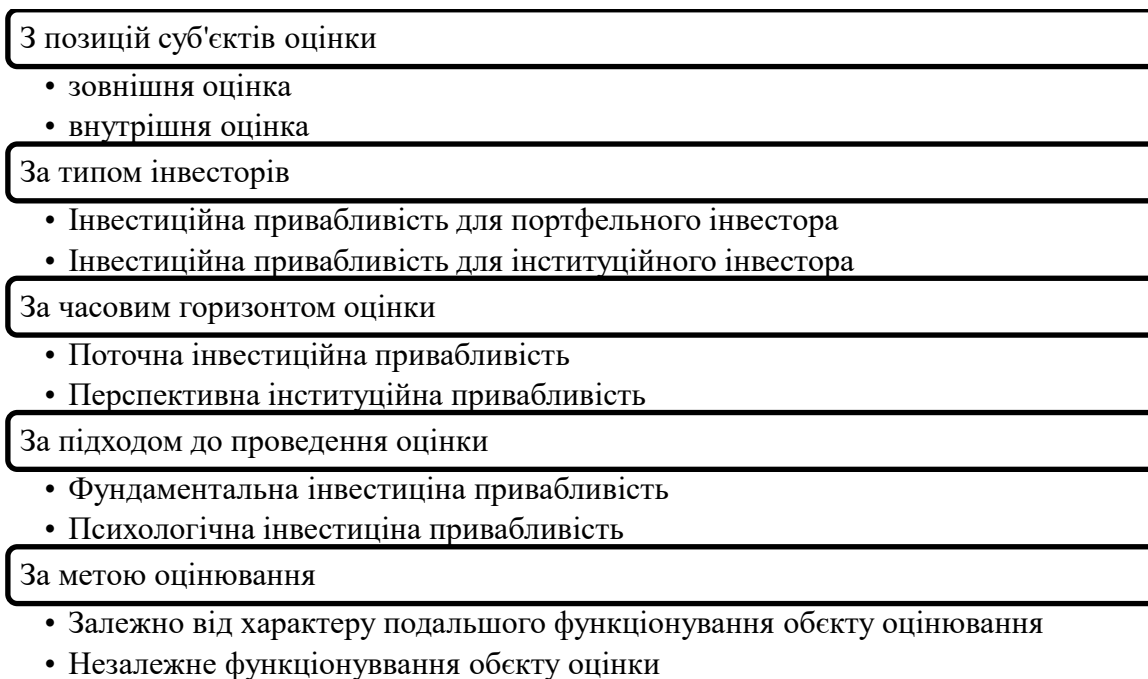

Рисунок 1.2. Класифікація інвестиційної діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [32].

Підвищити ефективність діяльності підприємства та його інвестиційну привабливість можна шляхом:

- створення нових виробництв у точках з найбільш доступною сировиною і в близькості до споживачів готової продукції;
- реалізації інноваційних проектів;
- розширення і диференціації масштабів виробництва;

- модернізації виробництва та його технічного переоснащення із використанням ресурсозберігаючого обладнання.

Для прийняття рішень щодо здійснення інвестиційних вкладень необхідно зіставити очікуваний позитивний дохід у майбутньому при поточних витратах та капітальні вкладення. Прикладна значущість питань щодо визначення інвестиційної привабливості підприємств не викликає сумнівів, оскільки без інвестицій у суб'єкти господарювання зростання економіки та її стабілізація неможлива.

Фінансовий аналіз, як основний механізм, що забезпечує фінансову стійкість підприємства та оцінку його привабливості для потенційних інвесторів є центральною ланкою методики для визначення інвестиційної привабливості. Його основна мета — вивчення проблем, що виникають при оцінці фінансової привабливості підприємства для інвестора.

Результатом фінансового аналізу підприємства є визначення основних напрямків підвищення інвестиційної привабливості аналізованого підприємства. [47;8]

Як економічна категорія інвестиції виконують кілька важливих функцій, серед яких:

- забезпечення конкурентоспроможності продукції та підвищення її якості;
- реструктуризація виробництва;
- створення необхідної сировини для ефективного функціонування підприємств;
- вирішення соціальних проблем.

Інвестиції необхідні для ефективного функціонування підприємств, їх стабільного стану, тому вони використовуються для досягнення таких цілей:

- подальше розширення та розвиток виробництва;
- відновлення основних фондів;
- підвищення технічного рівня праці та виробництва;

- здійснення природоохоронних заходів та придбання цінних паперів, інвестування в активи інші підприємства. [47;8]

Інвестиційна діяльність компанії визначається національними та регіональними факторами, зокрема:

- інфляція;
- податкова, амортизаційна, валютна та митна політики;
- банківські процентні ставки, галузева структура регіональних зовнішньоекономічних зв'язків, географічне розміщення підприємства, дохід, інвестиційна привабливість підприємства. [52;25]

Таким чином, інвестиційна привабливість підприємства – це сукупність якісних і кількісних показників, що комплексно визначають здатність примножувати вкладений капітал і є похідною характеристикою інвестиційного клімату, який формується під впливом різних факторів і визначає бажання або відмову інвестора вкладати кошти в об'єкт інвестування.

Інвестиційна привабливість підприємства розглядається максимально на чотирьох рівнях – рівні держави, галузі, регіону та підприємства, а мінімально на двох рівнях: макrorівні та мікрорівні.

1.2. Фактори формування інвестиційної привабливості корпорації.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства повинна базуватися на аналізі інвестиційного клімату галузі. Інвестиційний клімат у галузі означає сукупність умов, що визначають привабливість (або непривабливість) фінансового вкладення вітчизняних та іноземних інвесторів у розвиток даного напрямку бізнесу .

Серед найважливіших критеріїв, що визначають сприятливий інвестиційний клімат у промисловості, перш за все, необхідно виділити наступні:

- а) соціально-економічна стійкість галузі;
- б) рівень інвестиційного потенціалу, наявність пріоритетних напрямків інвестиційного характеру;
- в) використання зелених технологій;
- г) розвиток виробничо-ринкової інфраструктури;
- д) забезпечення персоналом необхідної кваліфікації;
- е) стабільність і прогресивність законодавства (зокрема податкового);
- є) надійність кредитно-фінансової системи тощо.

Безпосередньо сукупність умов інвестиційної привабливості проявляється в наявності таких двох факторів:

- а) достатня кількість високоефективних пропозицій, на основі яких можливості розробки та реалізації інвестиційних проектів;
- б) відносно низькі сукупні ризики неефективних інвестицій.

Приймаючи рішення про інвестування, інвестори керуються основними цілями – дохід та зростання.

Кількісне та якісне порівняння можливостей і ризиків інвестора в потенційні цілі при досягненні цих цілей розглядаються як оцінка привабливості інвестицій. [3;38]

Оцінку інвестиційної діяльності підприємства проводять за п'ятьма основними рівнями (рисунок 1.3).

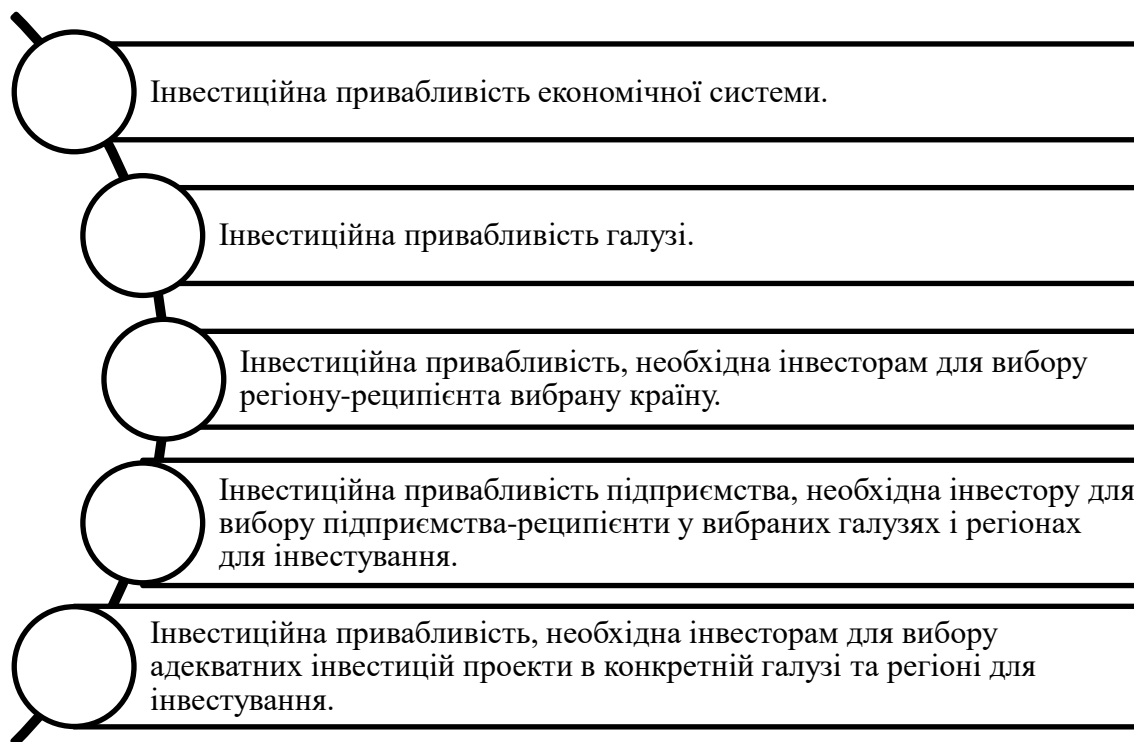

Рисунок 1.3. Рівні оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: складено автором на основі [32].

Інвестиційний клімат країни включає низку факторів (інституціональні, економічні, соціальні), що характеризують інвестиційний процес на різних рівнях його реалізації (мікро-, мезо-, макрорівні) та відповідно формують інвестиційну привабливість (див. табл.1.1).

Таблиця 1.1

**Фактори, що формують інвестиційну привабливість на різних
рівнях економіки**

Фактори	Рівень впливу		
	Макрорівень	Мезорівень	Мікрорівень
Інституційні	<ul style="list-style-type: none"> - внутрішня і зовнішня стабільність країни; - гарантія прав і свобод особи; - ступінь державного втручання в економіку країни; - рівень інтегрованості національного законодавства у світове правове поле; - стабільність господарського фінансового та податкового права; - митна політика й участь у світових організаціях; - захист прав світових та вітчизняних інвесторів. 	<ul style="list-style-type: none"> - внутрішня і зовнішня політична стабільність регіону; - гарантія прав і свобод особи; - ступінь державного втручання в економіку регіону; - підтримка малого та середнього бізнесу регіону; - торговельна політика регіону; - захист інтелектуальної власності в регіоні; - ступінь легкості отримання дозволів та підключення до комунікацій; - ступінь легкості отримання дозволів та підключення до комунікацій. 	<ul style="list-style-type: none"> - стабільність внутрішньої політики підприємства; - гарантія прав і свобод працівника; - ступінь державного втручання в економіку підприємства; - торговельна політика підприємства; - діяльність підприємства відповідно до чинного нормативно-правового законодавстві; - розвиток комунікаційної мережі підприємства.
Економічні	<ul style="list-style-type: none"> - загальна характеристика економіки та стабільність валюти; - темпи росту ВВП; - податки, тарифи, пільги; - характеристика банківської системи та її послуг в економіці країни; - екологічна обстановка; - валютні і фінансові ризики. 	<ul style="list-style-type: none"> - загальна характеристика економіки регіону; - темпи росту ВРП; - вивчення потреб та ресурсів регіону; - інформаційна кампанія в регіоні; - екологічна обстановка в регіоні; - характеристика місцевих ринків. 	<ul style="list-style-type: none"> - загальна характеристика економіки підприємства; - темпи росту валової продукції підприємства; - легкість та доступність кредитних ресурсів для підприємства; - фінансові ризики; - вартість виробничих ресурсів.
Соціальні	<ul style="list-style-type: none"> - соціального розвитку суспільства; - толерантність суспільства; - ступінь політичної активності населення; - рівень криміногенності в країні; - рівень розвитку профспілок в країні. 	<ul style="list-style-type: none"> - рівень соціального розвитку суспільства в регіоні; - ступінь політичної активності населення в регіоні; - рівень криміногенності в регіоні; - рівень розвитку профспілок в регіоні. 	<ul style="list-style-type: none"> - рівень освіченості та кваліфікації працівників; - активність профспілок на підприємстві; - соціально-психологічний клімат на підприємстві; - стилі та форми управління на підприємстві.

Джерело: [29]

Існує багато класифікацій цих факторів, а також думок про те, які фактори впливають на інвестиційну привабливість. У численних наукових роботах поки що немає чіткої і однозначної відповіді на ці питання. Розглянемо найпоширенішу класифікацію. Згідно з нею всі фактори можна згрупувати у дві групи: фактори опосередкованого впливу та фактори прямого впливу на інвестиційну привабливість підприємства. До першої групи належать фактори, на які окреме підприємство не впливає, тобто на них можна впливати лише на державному рівні (зовнішні фактори). До другої групи належать фактори, на які підприємство може впливати та змінювати свої показники, характеристики тощо (внутрішні). Перелік цих факторів, які різною мірою впливають на інвестиційну привабливість підприємства, наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість

Зовнішні фактори	Внутрішні фактори
1. Галузева приналежність	1. Виробнича програма
2. Географічне розташування	2. Маркетингова діяльність
3. Наявність природних ресурсів	3. Управлінський облік і контролінг
4. Екологічна ситуація	4. Корпоративне управління
5. Культура та освіта населення	5. Людські ресурси
6. Економічна стабільність	6. Юридична діяльність
7. Соціально-політична стабільність	7. Технології виробництва
8. Нормативна база	8. Стратегія розвитку
9. Інформаційне поле	9. Конкурентоспроможність
10. Переваги для інвесторів	10. Унікальність об'єкта
11. Розвинена інфраструктура	11. Тривалість інвестиційної програми

Продовження таблиці 1.2

12. Економічна свобода підприємств	12. Рейтинг підприємства в галузі
13. Ситуація на світовому ринку	13. Платіжна дисципліна
14. Органи державного контролю у сфері інвестування	14. Стан майна та фінансових ресурсів
15. Рівень інфляції	15. Витрати
16. Можливість експорту	16. Структура капіталу
17. Рівень доходів населення	
18. Конкуренція в галузі	

Джерело: [50;243]

На думку науковців, для підприємства більш важливі внутрішні фактори або фактори прямого впливу, оскільки саме завдяки їм воно здатне самостійно впливати на свою інвестиційну привабливість. Підприємство самостійно, будуючи стратегію розвитку впливає на виробничу програму, маркетингову діяльність, управлінський облік, корпоративне управління, людські ресурси, юридичну діяльність, технології виробництва, репутацію у постачальників та клієнтів, стан фінансів, витрати та структуру капіталу.

1.3. Підходи до оцінки інвестиційної привабливості корпорації.

Вирішальним кроком у процесі прийняття рішення інвестором є оцінка інвестиційної привабливості підприємства. Інвестиційна привабливість підприємства характеризує оперативну діяльність, положення на ринку та можливі ризики, пов'язані з процесом інвестування. Інвестиційна привабливість підприємства є економічною категорією, що демонструє ефективність функціонування та характеризується сукупністю кількісних показників та якісних компонентів, які охоплюють різні аспекти бізнесу та

визначають можливість максимізації прибутку для інвесторів за наявності певного рівня ризику.

Наразі у економічній літературі є кілька підходів, в рамках яких розроблено велику кількість методів, які мають власні особливості та характеризують інвестиційну привабливість підприємств з різних сторін.

Перший підхід - оцінка за допомогою фінансових коефіцієнтів.

Досить поширеним є підхід оцінки інвестиційної привабливості на основі оцінки фінансового стану підприємства із використанням показників рентабельності, ліквідності, платоспроможності підприємства. Фінансове становище – це комплексна концепція, яка поєднує в собі всі основні аспекти діяльності підприємства: платоспроможність, підприємницьку активність, організацію розрахунків та інші. Отже, це хороший спосіб визначити ефективність інвестицій, точно оцінити перспективи проаналізованої компанії з точки зору можливості мобілізації ресурсів і майбутньої прибутковості залучених інвестицій.

Джерелом інформації є дані бухгалтерського обліку, а саме звіт про фінансовий стан, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, оцінка здійснюється за конкретний період. Для прогнозу важливо визначити основні зміни протягом досліджуваного періоду та спрогнозувати майбутні тенденції. [46;122]

Література з фінансів і фінансового менеджменту пропонує близько 50 індикаторів аналізу поточного стану організації. Однак на практиці використовується 4 групи показників. У таблиці 1.3, наведено основні групи показників для оцінки інвестиційної привабливості підприємства. [48]

Кожна група може бути представлена різною кількістю показників, залежно від глибини аналізу або від конкретного інвестора. Основна проблема полягає у виборі критерію оцінки після отримання фактичних даних. Для порівняння краще взяти фінансові показники найкращих компаній у галузі або середній рівень. Також можна проаналізувати динаміку показників за даний період і охарактеризувати тенденції.

Таблиця 1.3

**Групи показників для аналізу інвестиційної привабливості
підприємства**

Група показників	Характеристика показників
I група показники ліквідності;	Коефіцієнт покриття; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності.
II група показники фінансової стійкості;	Показують рівень залучення позикового капіталу і здатності підприємства обслуговувати цей борг. До них відносять: коефіцієнт власності (незалежності), питому вагу <u>дебіторської заборгованості</u> у вартості майна, питому вагу власних і довгострокових позикових коштів.
III група показники рентабельності;	Рентабельність продажів; рентабельність активів; рентабельність власного капіталу; рентабельність інвестицій; рентабельність продукції; темпи приросту власного капіталу.
IV група показники ділової активності;	Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється, насамперед, у швидкості обороту його коштів. Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівнів і динаміки різноманітних коефіцієнтів оборотності, основними з яких є: коефіцієнт оборотності активів; коефіцієнт оборотності оборотних засобів; коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості; коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості; коефіцієнт оборотності матеріальних запасів; коефіцієнт оборотності основних засобів; коефіцієнт оборотності власного капіталу.

Джерело: [51]

Проте такий підхід не є повним, оскільки діяльність підприємства представлена лише з точки зору її фінансового становища, хоча є й інші не менш важливі аспекти виконання. Хоча очевидною перевагою оцінки за допомогою фінансових коефіцієнтів є простота і точність у відображенні якості роботи компаній.

Другий підхід - оцінка індексів цінних паперів. Основою другого напряму є динаміка ринкових показників цінних паперів, вона включає попит

і пропозицію на цінні папери компанії. У центрі оцінки знаходяться операції з купівлі-продажу цінних паперів. [51]

Спроби створення системи національних індексів і збір аналітичної інформації здійснюють приватні організації, які спеціалізуються на консалтингових послугах в інвестиційній сфері. Варто відзначити, що важко говорити про достовірність представлених таких даних в першу чергу через брак інформації про підприємства та низький рівень якості такої інформації, а не через якість методів. Проведення такого аналізу стане можливим і навіть необхідним у подальшому розвитку ринкової економіки України.

Третій підхід - комплексна оцінка інвестиційної привабливості.

Третій підхід детально розглянули Є. Якименко, А. Дискіна, В. Микитюк та інші дослідники. Вони оцінюють інвестиційну привабливість як комплексну категорію. У цьому випадку третій підхід характеризується набором оцінки економічної та психологічної складових. Під економічними показниками розуміється фінансовий аналіз діяльності підприємства та оцінку інших сторін діяльності компанії (вони можуть бути розраховані або визначені експертним шляхом із використанням методів рецензування та експортних оцінок). Цей спосіб допомагає описати кожен компонент інвестиційної привабливості (менеджмент, маркетинг, виробництво тощо). Під психологічною складовою розуміються суб'єктивні переваги інвестора щодо показників діяльності підприємства. У цьому випадку все залежить від конкретної особи чи групи людей, їх очікування та бажання. За допомогою комплексного підходу можна здійснити оцінку різних аспектів діяльності компанії, дані про які потрібні експертам для оцінки інвестиційної привабливості.

Найпоширенішими методами оцінки інвестиційної привабливості підприємства при цьому є метод рецензування, заснований на суб'єктивних висновках спеціаліста (індивіда) або обраної групи експертів (колективу), які мали професійний, науковий та практичний досвід. Методи експертних оцінок застосовується, коли важко обчислити економічні показники

діяльності організації. У такому випадку, залучення експертів дає змогу оцінити інвестиційну привабливість підприємства на основі експертних думок. Для обробки результатів краще використовувати математичні – статистичні інструменти.

Комплексний підхід є більш складним і універсальним для оцінки інвестиційної привабливості компанії, насамперед тому, що він включає економічні розрахунки та експертний висновок, і саме тому всебічно характеризує підприємство. Проте, комплексний підхід найкраще використовувати, коли потрібно здійснювати вибір між об'єктами інвестування. На першому етапі виключити непотрібні варіанти, або просто скласти рейтинг. [43]

Важливим моментом при оцінці інвестиційної привабливості є визначення стадії життєвого циклу компанії, особливо з точки зору аналізу фінансових коефіцієнтів. Вага кожного показника та його нормативне значення можуть бути різні в залежності від етапу життєвого циклу підприємства.

Розвиток компанії та етап її життєвого циклу впливає на потребу в інвестиційному капіталі. Для визначення найкращої стратегії діяльності підприємства та підвищення інтересу інвесторів потрібно враховувати прогностичні значення майбутніх прибутків та ризиків. Використання теорії життєвого циклу компанії – найпростіший спосіб побудови стратегії розвитку компанії. [1]

Для визначення стадії життєвого циклу краще використовувати комплексний підхід, що вимагає детального дослідження з використанням аналітичних та експертних методів.

Для забезпечення інвестиційної привабливості підприємства необхідно вибудувати стратегію діяльності підприємства, котра може відрізнитися на різних етапах життєвого циклу компанії.

На завершення хочу представити всі кроки оцінки інвестиційної привабливості компанії, процес дослідження на рисунку 1.4.

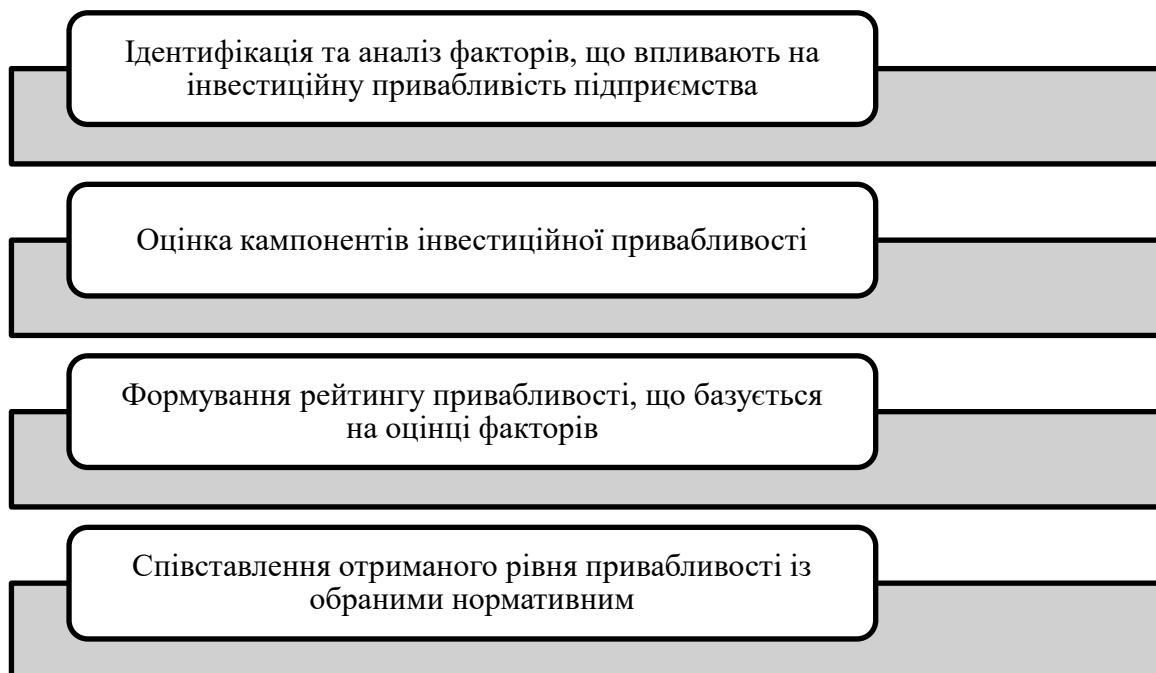

Рисунок 1.4. Етапи оцінки інвестиційної привабливості компанії

Джерело: складено автором на основі [41;163].

Таким чином, існує декілька основних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства: оцінка за допомогою фінансових коефіцієнтів, оцінка індексів цінних паперів, комплексна оцінка інвестиційної привабливості.

Оцінка за допомогою фінансових коефіцієнтів дозволяє оцінити поточний стан підприємства та визначити основні тенденції розвитку. Коефіцієнти фінансового стану підприємства розраховуються на основі фінансової звітності та дають можливість оцінити реальний стан справ підприємства. Основним недоліком цього методу є те, що він не враховує оцінку майбутніх прибутків та втрат.

Оцінка індексів цінних паперів основна перевага – здійснюється безпосередня оцінка інвестиційної діяльності підприємства, недолік – нестача достовірної інформації про інвестиційну діяльність українських підприємств, що ускладнює оцінку.

Комплексна оцінка інвестиційної привабливості – це один із найкращих методів оцінки інвестиційної привабливості, оскільки завдяки оцінці поточного фінансового стану, визначення життєвого циклу компанії та потреби у інвестиційному капіталі можна прогнозувати розвиток підприємства, доходи майбутніх періодів та приймати рішення про інвестування, якщо діяльність підприємства є ефективною та показники розвитку відповідають середнім по галузі або є вищими.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЙ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»

2.1. Характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нестле Україна» .

Nestlé S.A., до якої входить ТОВ «Нестле Україна» – швейцарська транснаціональна корпорація, найбільша у світі продовольча компанія виробник, яку заснував Анрі Нестле в 1866 році зі штаб-квартирою у Веве, Швейцарія. Виробляє розчинну каву, мінеральну воду, шоколад, морозиво, бульйон, молочні продукти, дитяче харчування, корми для домашніх тварин, фармацевтичні та косметичні засоби. [22]

Основою для створення компанії, яка згодом виросла в знамениту Nestle компанію, було дослідження швейцарського фармацевта Генрі Нестле, який намагався створити замітник грудного молока для вигодовування немовлят.

Компанія Nestlé розробила продукт під назвою Farine Lactee Henry Nestle - «Молоко Генрі Нестле». Компанія з виробництва і продажу цього продукту була заснована в 1867 році. Його метою було створити їжу для немовлят, яких не можна годувати молоком матері, тим самим частково вирішуючи проблему дитячої смертності від недостатнього або неправильного харчування.

Першим споживачем новинки стала недоношена дитина, організм якої не сприймав ні грудне молоко, ні існуючі замітники, і лікарі були безсилі, щоб допомогти немовляті. Після того, як новий продукт врятував життя дитини, Nestlé Milk Flour отримала широке визнання і протягом кількох років успішно працювала у більшості європейських країн. [22]

Тим часом «Англо-швейцарська компанія з виробництва згущеного молока», заснована в 1886 році американцями - Чарльзом і Джорджем Пейджами, в середині 70-х років 19 ст почав виробляти замітники грудного

молока. Компанія Nestle, якою з 1874 року володіє Жюль Моннер, у відповідь запустила свою компанію - власна марка згущеного молока. Компанії залишалися основними конкурентами в цій галузі поки вони не об'єдналися в 1905 році.

До 1921 року компанія вже мала 80 заводів і 12 дочірніх компаній та філій. Того ж року було представлено новий продукт — сухе молоко під назвою Лактоген. [22]

Наразі «Нестле Україна» є одним із лідерів виробництва продуктів харчування в Україні.

Діяльність Nestlé в Україні почалася в грудні 1994 року з відкриття Societe pour l'Exportation des Produits Nestlé S.A. в Києві. Основною діяльністю нового структурного підрозділу міжнародної корпорації було просування пріоритетної на той час продукції бренду Nestlé на українському ринку: NESCAFÉ, Nesquik, Maggi, Nuts та Friskies. Всього за два роки компанія в Києві стала однією з найприбутковіших.

Офіси Nestlé знаходяться по всьому світі. Нова якісна продукція світових брендів швидко завоювала велику популярність серед українці – і це дало Nestlé стимул для подальшого розвитку бізнесу в Україні. Компанія продовжила впевнено зміцнювати свої позиції на ринку.

У 1998 році Nestlé придбала контрольний пакет акцій Львівської кондитерської фабрики Світоч і стала власником найвідомішого «солодкого» бренду України. Від цього моменту бізнес Nestlé в Україні переходить на якісно новий рівень – компанія починає виробничу діяльність.

У травні 2003 року Nestlé провела внутрішню «націоналізацію» на українському ринку з'явилася – ТОВ «Нестле Україна». Пізніше того ж року Nestlé S.A. купує 100% акцій Волиньхолдингу (ТМ «Торчин»), що дозволяє підприємству стати одним із лідерів у сегменті холодних соусів. У 2010 році «Нестле Україна» знову значно розширила свій кулінарний портфель, придбавши ТОВ «Техноком», провідний український виробник продуктів швидкого харчування під торговою маркою «Мівіна».

Поряд з придбанням ТОВ «Техноком» найважливішою подією в діяльності Nestlé в Україні стало рішення про реалізацію нового інвестиційного проекту в Львові – створення Nebslé Europe Joint Business Service Center (NBS Nestlé Європа).

На сучасному етапі розвитку Nestlé в Україні є беззаперечним лідером у сфері виробництва харчових продуктів. Сьогодні компанія рекламує NESCAFÉ, Nesquik, Coffee-mate, Nuts, KitKat, Lion, Purina, Gerber, Світоч, Торчин та Мівіна на ринку України, які користуються великою популярністю серед споживачів (рис. 2.1).

Рис. 2.1 Основні бренди Nestle Україна

Джерело: [22]

Найбільшими бізнес-сегментами Nestlé в Україні є кулінарія (ТМ «Торчин»), кава та напої (ТМ NESCAFÉ, Coffee-mate), кондитерські вироби (ТМ Nestlé та «Світоч») та фаст-фуд (ТМ «Мівіна»). Компанія також успішно працює в таких напрямках як дитяче та спеціальне харчування, корм для тварин, готові сніданки та морозиво. Nestlé Professional стрімко розвивається, пропонуючи комплексні та інноваційні рішення в сфера харчування «поза домом».

Сьогодні Nestlé Україна працює понад 5500 осіб. [22]

На початку 2021 року Nestlé оголосила про запуск нових продуктів в Україні в партнерстві з брендом Starbucks. Йдеться про лінію кави для дому та пивоваріння.

У той самий рік український журнал Forbes поставив компанію на 67 місце в «100 найбільші приватні компанії України 2021».

Систематичний та кваліфікований фінансовий аналіз є ефективним заходом як для запобігання кризи в будь-якому суб'єкті господарської діяльності так і, у разі виникнення, своєчасного усунення негативних наслідків. Оцінка майнового стану дає загальне уявлення про фінансовий стан підприємства. Він показує частину кожного елемента в активі і співвідношення залучених і власних коштів у пасивах. Структура вартість майна відображає специфіку діяльності кожного підприємства. Фінансові показники діяльності підприємства дозволяють оцінити ефективність використання його ресурси.

Фінансова звітність є основним та найбільш ґрунтовним джерелом інформації, адже вона відображає фінансовий стан підприємства, результати усіх видів його діяльності: операційну, фінансову, інвестиційну, а також грошові потоки, які забезпечують його функціонування. Зокрема, для інвесторів фінансова звітність є важливою для оцінки доцільності вкладення коштів, або оцінки ефективності інвестицій.

Для аналізу фінансової звітності найчастіше використовують горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий та коефіцієнтний, кожен з яких дозволяє оцінити звітність з різних аспектів.

Для оцінки фінансової звітності компанії ТОВ «Нестле Україна» було здійснено вертикальний аналіз загального обсягу активів та пасивів (Додаток Б) та пасивів (Додаток В).

На рисунку 2.2 зображено динаміку валюти балансу у 2017-2021 рр. Можемо побачити, що протягом всього періоду спостерігалось зростання і станом на кінець 2021 року валюта балансу становила 3,048,489 тис грн. 041Гроаналізуємо більш детально зміни активів та пасивів.

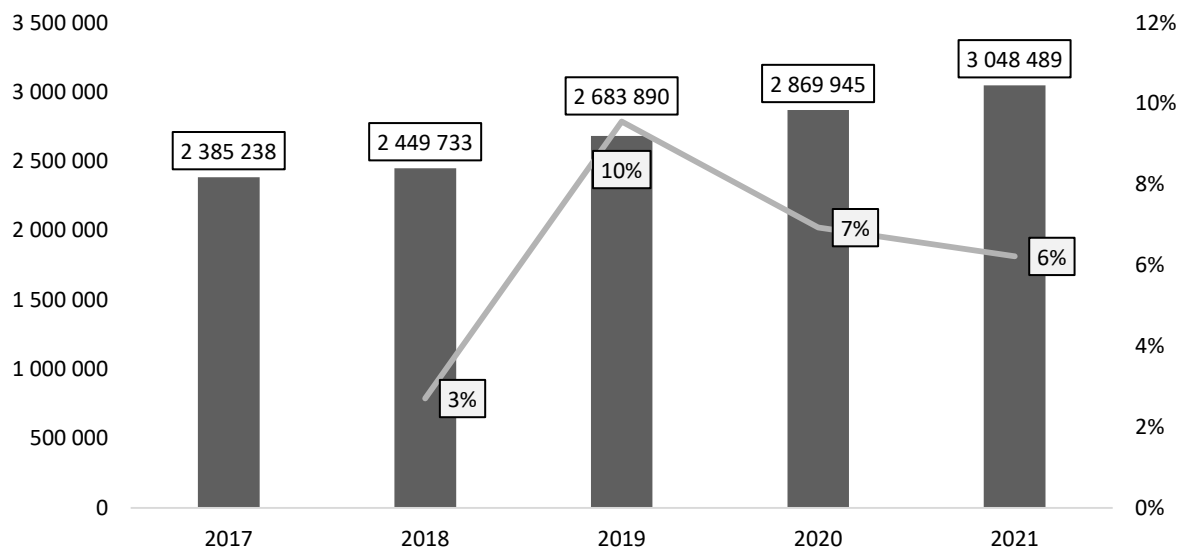

Рис. 2.2. Динаміка валюти балансу ТОВ «Нестле Україна» за 2017-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Динаміка та структури активів ТОВ «Нестле Україна» подано на рис. 2.3. З рисунку 2.3 видно в цілому стабільну суму активів протягом 2017 - 2021 рр. Проте варто відзначити, що у 2019 р. незважаючи на постійне зростання валюти балансу, оборотні активи скоротилися на 5% (або 24,832 тис грн) за рахунок скорочення запасів та товарів. Більшу частину активів складають оборотні активи, станом на 2021 рік вони становили 78%, а необоротні – 22%. Структура розподілу активів є зрозумілою, адже основним продуктом компанії є товари, що продукуються безпосередньо за рахунок запасів, що видно з рисунку 2.4.

Більшу частину активів компанії у 2021 р. займають:

- Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (64%), що вказує на те, що компанія реалізує продукцію у борг, який дебітори повинні сплатити протягом 30-ти днів після надходження продукції
- Запаси (31%), більшість з яких це товари
- Дебіторська заборгованість за виданими авансами (2%).

- Гроші та їх еквіваленти (2%), які складаються з рахунків в банках. (рис. 2.4)

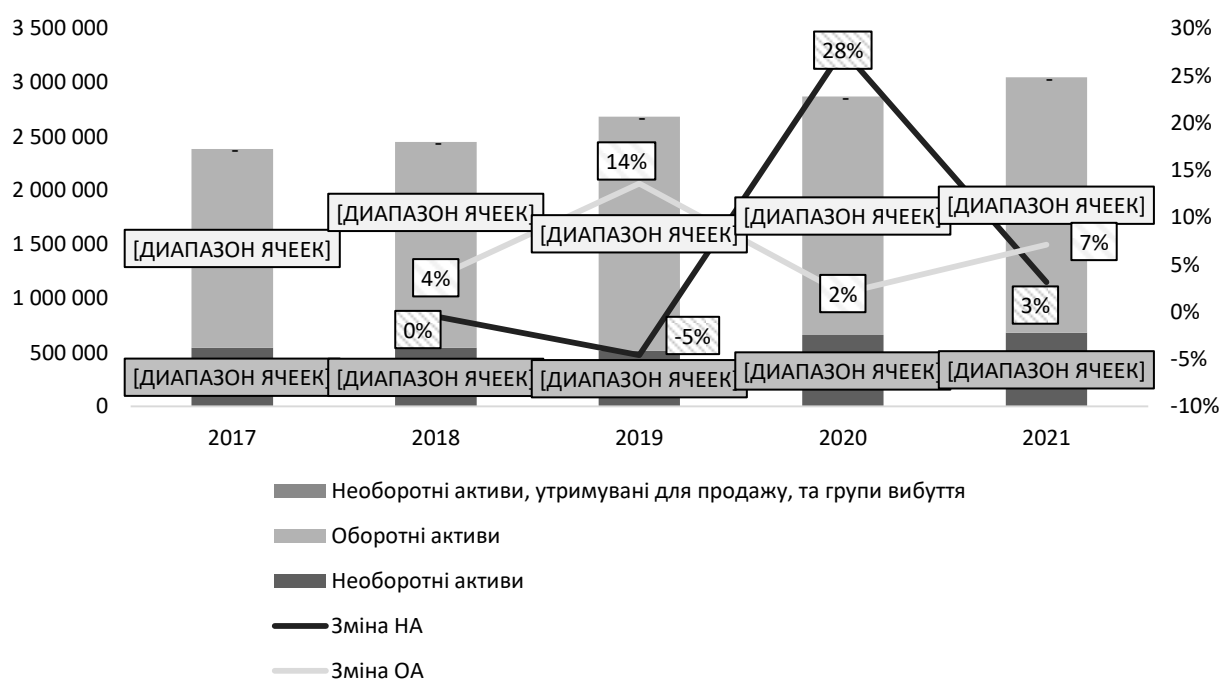

Рис. 2.2. Динаміка активів ТОВ «Нестле Україна» у 2017-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності компанії

Незважаючи на те, що загальна сума активів зросла у 2021 р 6% (або 178,544 тис грн), рахунки в банках скоротилися на 74% (або 107,814 тис грн) та дебіторська заборгованість за виданими авансами скоротилася на 61% (або 86,835 тис грн).

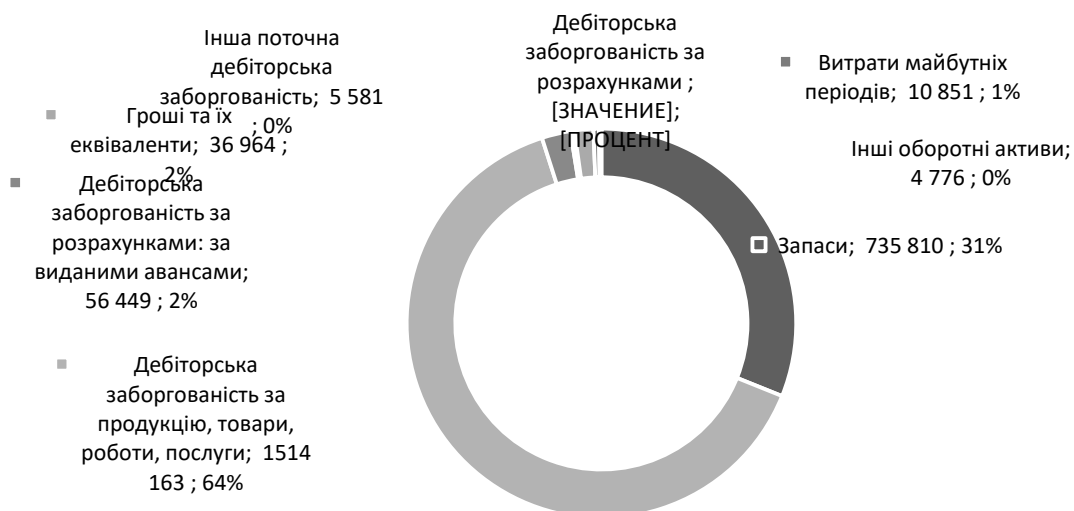

Рис. 2.4. Структура оборотних активів ТОВ «Нестле Україна» у 2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності компанії

Необоротні активи компанії складаються в основному з основних засобів, що склали 11% від валюти балансу в 2021 році і 47% від необоротних активів (рис. 2.5). Зокрема, основним напрямком інвестування в розрізі основних засобів є купівля обладнання для забезпечення роботи компанії та виготовлення продукції.

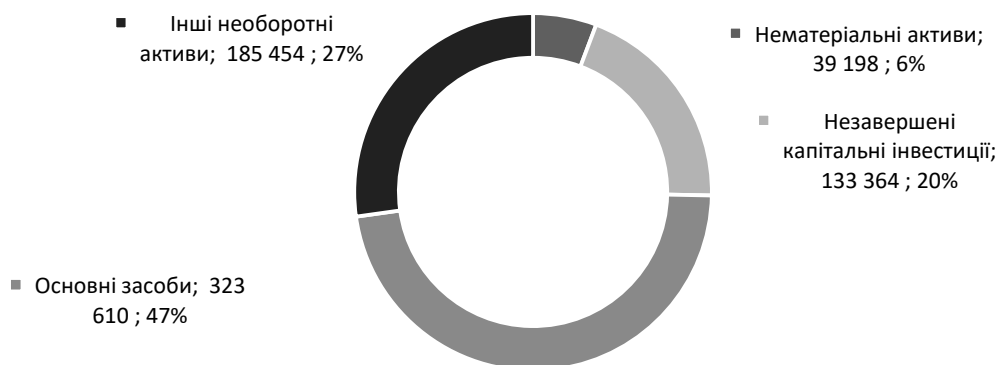

Рис. 2.5. Структура необоротних активів ТОВ «Нестле Україна» у 2021р.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності компанії

Детальний аналіз стану основних засобів (рис. 2.6) показав, що у 2019-2020 рр компанія оновила склад основних засобів, закупила нові технічні прилади на суму 62,859 тис грн, ввела в експлуатацію нові будівлі загальною вартістю 103,601 тис грн. Протягом 2018-2020 рр приріст первісної вартості

перевищував знос, але у 2021 році приріст первісної вартості склав на 5% менше за амортизацію, що вказує на скорочення вкладення коштів компанією в оновлення основних засобів.

Отже, можна стверджувати, що зростання обсягу активів обумовлене збільшенням оборотних активів за рахунок зростання дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що викликано збільшенням обсягів вироблення продукції.

Зростання необоротних активів у 2021 році пов'язане з суттєвим збільшенням первісної вартості основних засобів протягом 2019-2020 рр, що пов'язано з оновленням обладнання та введенням в експлуатацію нових будівель.

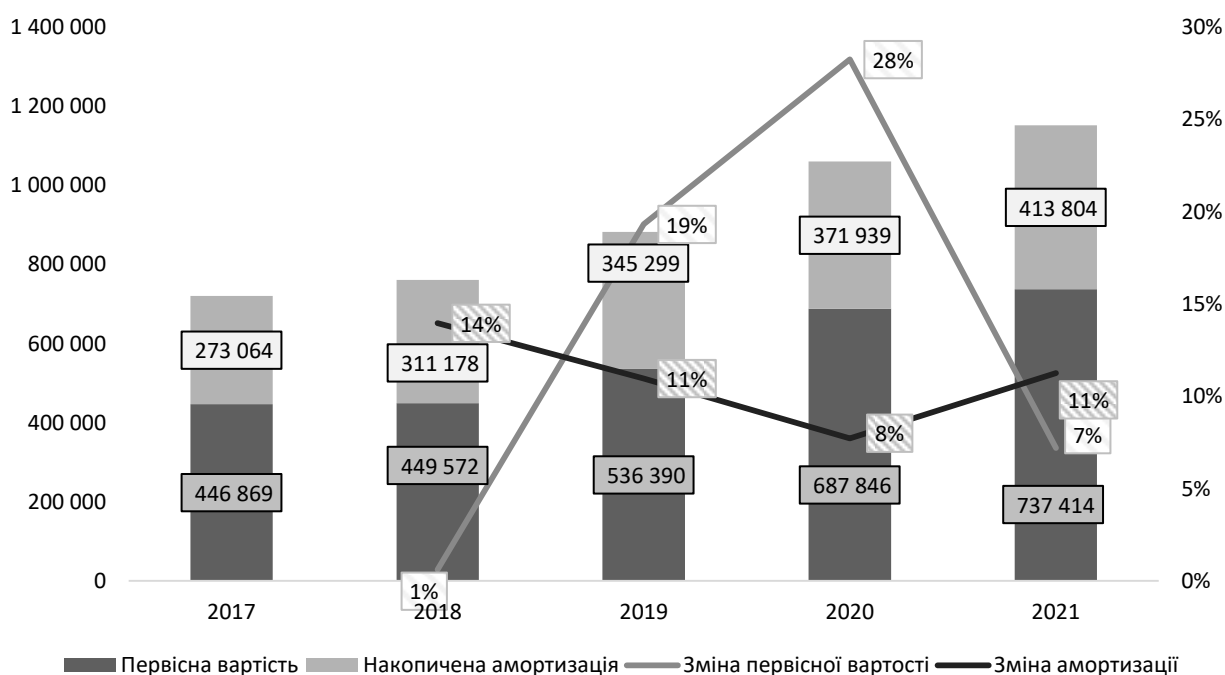

Рис. 2.6. Стан основних засобів ТОВ «Нестле Україна» у 2017-2021

рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Структура капіталу транснаціональної компанії, яка є співвідношенням власних і позичкового капіталу, визначає аспекти її не тільки фінансового, а й операційної та інвестиційної діяльності та є активним чинником формування кінцевих результатів її діяльності. Від того, наскільки

раціонально використаний капітал, залежить результат і ефективність діяльності підприємства. Дотримуючись певних пропорцій власного і позикового капіталу, можна забезпечити необхідний рівень фінансової незалежності, прибутковості, а також максимізації ринкової вартості підприємства.

Проаналізувавши структуру пасивів (рис.2.7), можемо побачити, що власний капітал компанії є від'ємний через непокритий збиток коомпанії. Власний капітал скорочувався, що вказує на позитивну тенденцію, адже непокритий збиток зменшується. Станом на 2021 рік непокритий збиток становив 3,638,594 тис грн.

Довгострокові зобов'язання скорочувалися протягом 2017-2020 рр, проте у 2021 році зросли на 159% (або 630,251 тис грн) у зв'язку з тим, що компанія у червні 2021 року продовжила договір процентної позики до червня 2024 року від компанії групи Нестле – Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

Поточні зобов'язання зростали протягом 2017-2020 рр, проте у 2021 році скоротилися на 10% (або 621,408 тис грн), у зв'язку із частковим погашенням позики від Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

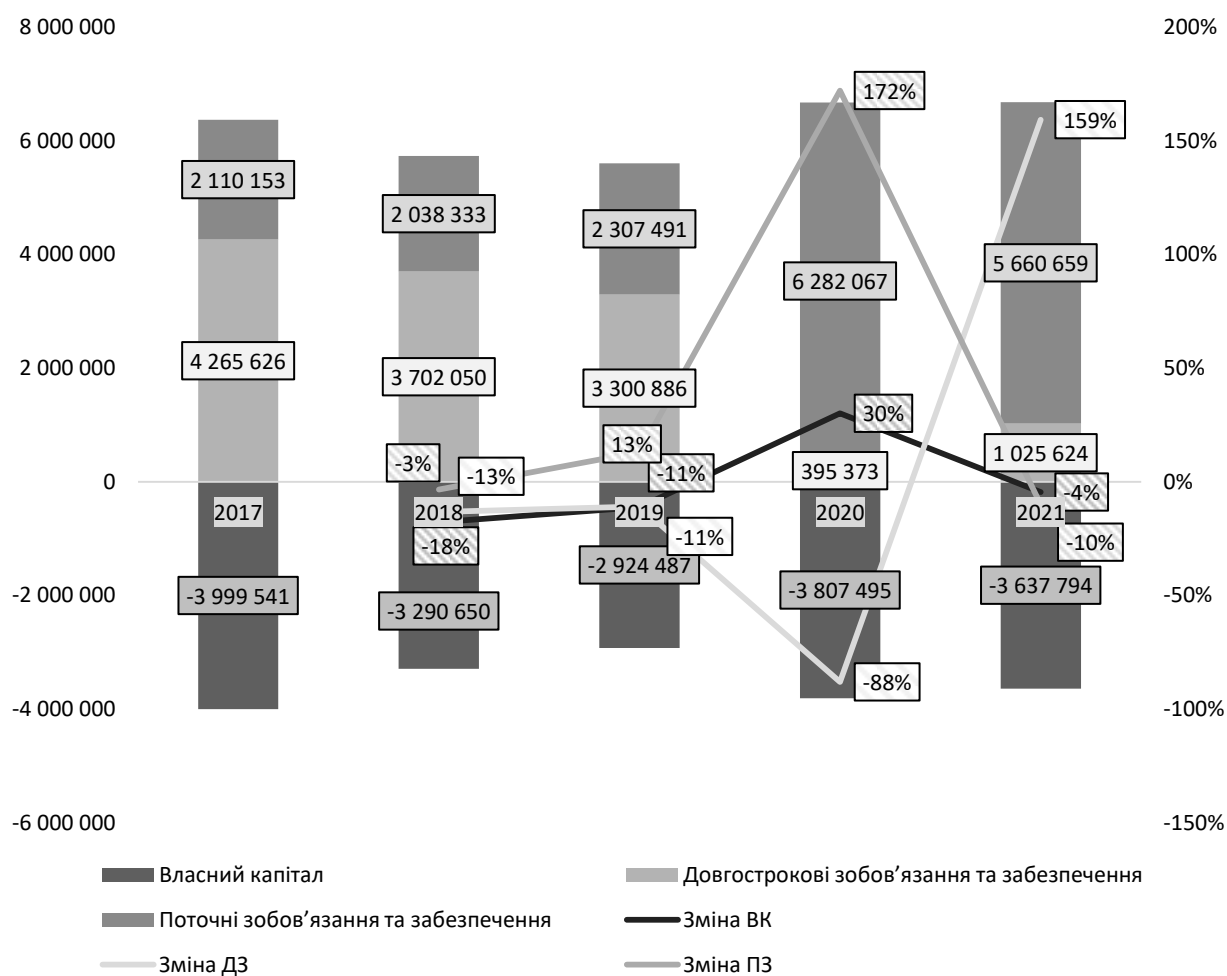

Рис. 2.7. Структура та динаміка пасивів ТОВ «Нестле Україна» у 2017-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Власний капітал компанії складається з 800 тис грн зареєстрованого капіталу та решта непокритий збиток. Непокритий збиток вказує на збитковість діяльності компанії. Протягом 2017-2019 рр непокритий збиток скорочувався, що вказувало на позитивну тенденцію, але у 2020 році зріс на 30%. І станом на 2021 рік становив 3,638,594 тис грн. (рис. 2.8)

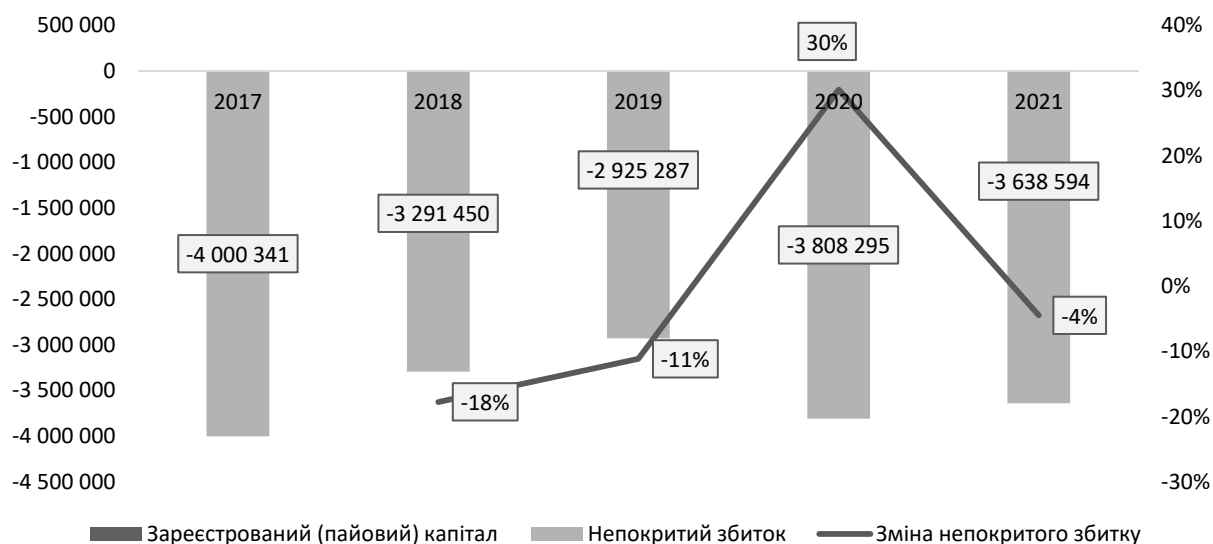

Рис. 2.8. Структура та динаміка власного капіталу ТОВ «Нестле Україна» у 2017-2021 р.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Відповідно до аналізу поточних зобов'язань (рис 2.9) найбільшу частку становить поточна кредиторська заборгованість за товари та послуги протягом 2017-2019 рр – в середньому 93%, проте протягом 2020-2021 рр інші поточні зобов'язання – 63% та 53% відповідно. Структура поточних зобов'язань змінилася через значний приріст інших зобов'язань у 2020 році на 3,782,885 тис грн за рахунок процентної позики від Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

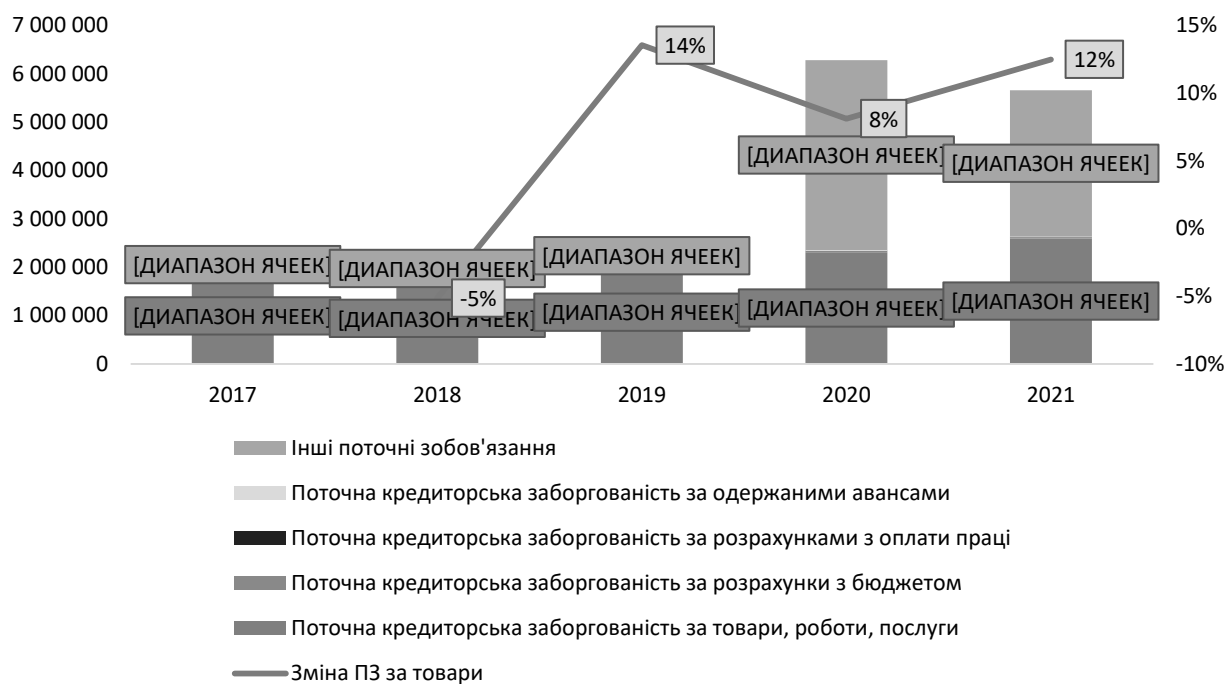

Рис. 2.9. Структура та динаміка поточних зобов'язань ТОВ «Нестле Україна» у 2017-2021 р.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

З таблиці 2.1 видно, що протягом 2017-2021 рр. частка власного капіталу в оборотних активах та необоротних активах від'ємна, це вказує на те, що всі активи компанії, фінансуються за рахунок позичкових коштів.

Таблиця 2.1

Частка власного капіталу і частка позикового капіталу у формуванні необоротних та оборотних активів

	2017	2018	2019	2020	2021
ЧВКО	-2,47	-2,01	-1,59	-2,02	-1,82
ЧПК	3,47	3,01	2,59	3,02	2,82
ЧВКН	-6,83	-5,83	-5,38	0,40	-0,50
ЧПК	7,83	6,83	6,38	0,60	1,50

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Розглянемо аналіз обсягів джерел формування активів для кожного виду активу у шаховому балансі (табл 2.2). Джерелами формування

необоротних активів та та частини запасів 46% є довгострокові зобов'язання. Дебіторська заборгованість та грошові кошти формуються за рахунок поточної кредиторської заборгованості. Непокритий збиток також покривається кредиторською заборгованістю. Враховуючи той факт, що довгострокові зобов'язання компанії та 53% кредиторської заборгованості це процентні позики від Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd, можна сказати, що ТОВ «Нестле Україна» фінансується за рахунок Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

Таблиця 2.2

Шаховий баланс на кінець 2021 року							
Активи	Джерела формування активів						Баланс
	ДЗ	НП	ВК	ПЗ	КК	КЗ	
НА	681 626	0	0	0	0	0	681 626
З	343 998	0	800	0	0	401 863	746 661
Дбз	0	0	0	0	0	1 578 462	1 578 462
ПФІ	0	0	0	0	0	0	0
ГК	0	0	0	0	0	41 740	41 740
ΣОА	1 025 624	0	800	0	0	2 022 065	3 048 489
Баланс	1 025 624	-3 638 594	800	0	0	5 660 001	3 048 489

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Середні щорічні темпи росту чистого доходу від реалізації товарів ТОВ «Нестле Україна» за останній рік складає 16%, що обумовлено зростанням обсягу виробленої продукції (рис. 2.10).

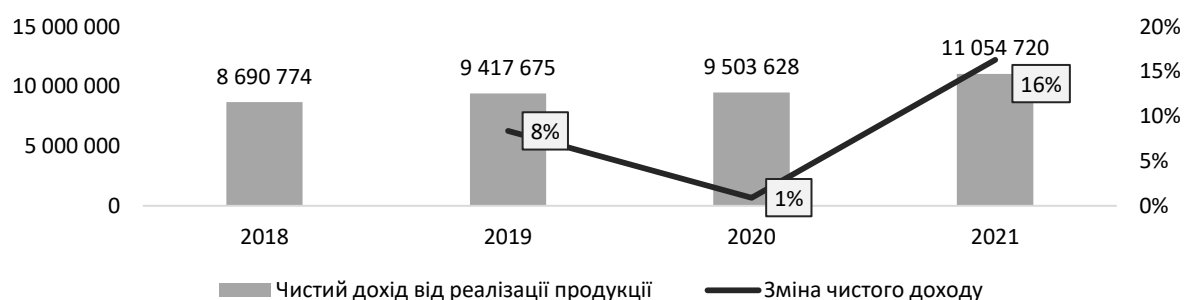

Рис. 2.10. Динаміка чистого доходу ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

З рисунку 2.11 можемо побачити, що за досліджуваний період простежується тенденція зростання собівартості, що є досить логічним зв'язком. У 2021 році темп зростання сягнув 21%. Важливо також зазначити, що впродовж 2019-2021 рр. темпи приросту собівартості перевищують темпи приросту виручки, що вказує на негативну тенденцію та скорочення доходів.

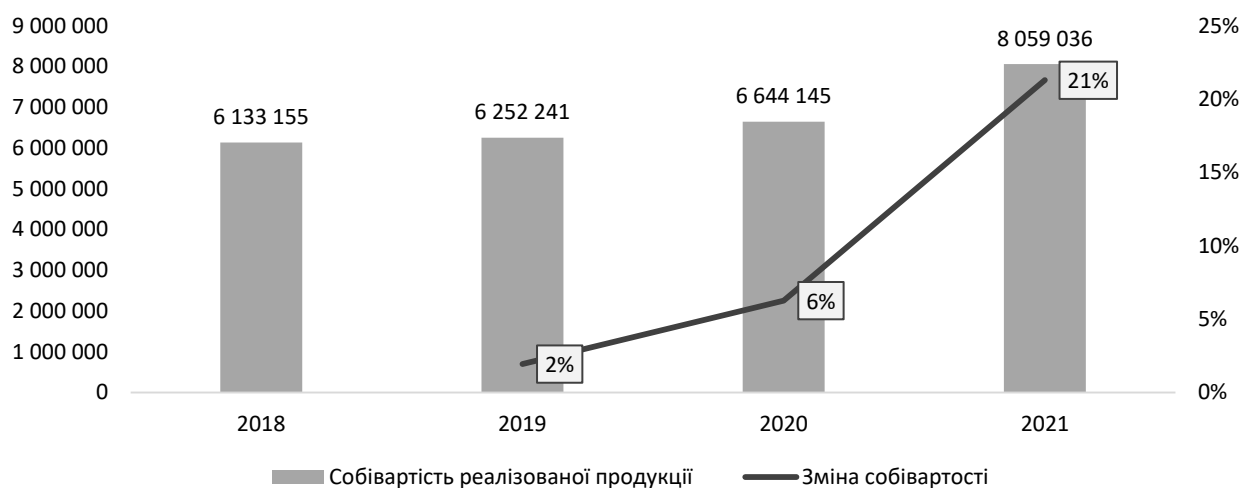

Рис. 2.11. Динаміка собівартості реалізованої продукції ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

На рисунку 2.12 графічно зображено динаміку чистого фінансового результату компанії протягом 2018-2021 рр. Протягом 2018-2019 рр компанія була прибутковою та спостерігалась динаміка до зростання, проте у 2020 році відбулося суттєве скорочення та компанія понесла збиток у розмірі 804,152 тис грн, який пов'язаний з початком COVID-19, у 2021 році збиток скоротився до 105,825 тис грн.

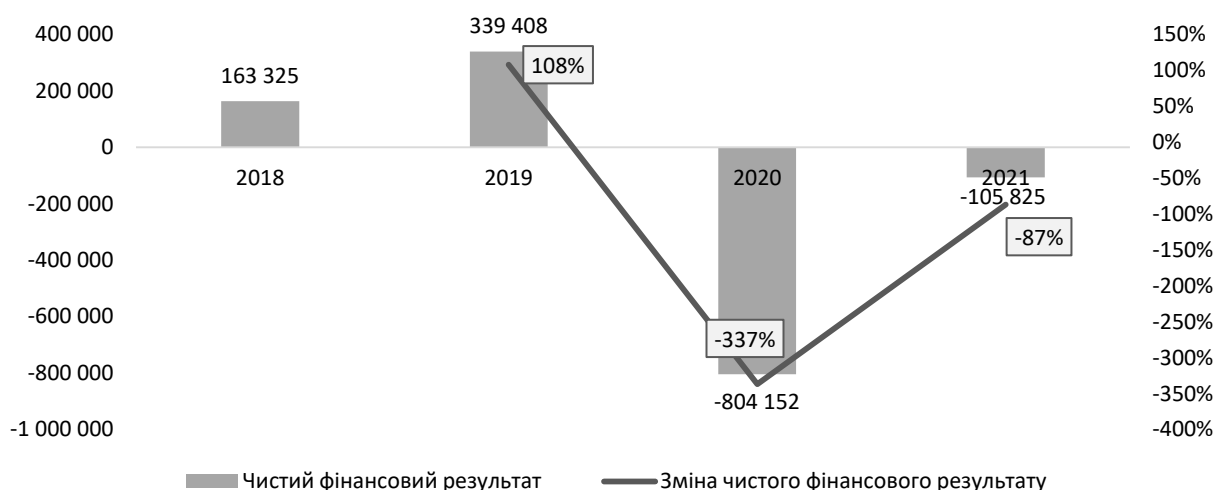

Рис. 2.12. Динаміка чистого прибутку ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Отже, у результаті вертикального та горизонтального аналізу компанії, можемо стверджувати, що Нестле Україна в основному фінансується за рахунок позичкових коштів та останні два роки має збитковий результат діяльності, що вказує на неефективність украління та нестійкість компанії до кризових ситуацій.

З метою детального аналізу фінансового-господарської діяльності компанії «Нестле Україна» було проведено коефіцієнтний аналіз.

Для цього нами було проаналізовано показники чотирьох груп, а саме: показники фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності, розраховані показники в таблиці 2.3.

Показники фінансової стійкості дають змогу оцінити здатність підприємства виконувати зобов'язання перед кредиторами та демонструє наскільки підприємство залежить від запозичень.

Розглянемо робочий капітал компанії «Нестле Україна». Робочий капітал є від'ємним, що свідчить про те, що підприємство не здатне сплатити власні поточні борги та немає фінансових ресурсів для розширення діяльності (рис. 2.13).

Щодо власних оборотних коштів, то значення показника є також від'ємним, що вказує на те, що необоротні активи покриваються запозиченнями, а не власним капіталом (рис. 2.13).

Таблиця 2.3

Фінансові коефіцієнти ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Коефіцієнт / рік	2018	2019	2020	2021
Показники фінансової стійкості				
коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	-6,5	-6,0	-6,3	-5,9
коефіцієнт автономії	-1,3	-1,1	-1,3	-1,2
коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,2	1,2	1,2	1,2
коефіцієнт фінансового ризику	-0,6	-0,8	-1,6	-1,6
Показники ліквідності:				
показник загальної ліквідності	0,9	0,9	0,4	0,4
показник швидкої ліквідності	0,6	0,7	0,2	0,3
показник абсолютної ліквідності	0,1	0,1	0,02	0,01
Показники ділової активності:				
коефіцієнт оборотності активів	3,5	3,5	3,3	3,6
коефіцієнт оборотності запасів	10,1	10,7	10,4	11,2
коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7,8	7,8	7,2	7,6
коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,1	2,0	1,9	2,1
коефіцієнт оборотності власного капіталу	-2,6	-3,2	-2,5	-3,0
Показники рентабельності				
рентабельність активів	0,1	0,1	-0,3	-0,03
рентабельність власного капіталу	-0,04	-0,09	0,16	0,02
рентабельність реалізованої продукції	0,02	0,04	-0,08	-0,01
рентабельність витрат	0,03	0,05	-0,12	-0,01

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті. З розрахунків показника можна сказати, що протягом 2018-2021 рр. коефіцієнт був більше норми (0,4-0,6) і особливо не коливався, що вказує на гнучкість у використанні власних коштів підприємства (рис. 2.13).

Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами характеризує рівень достатності власних оборотних коштів для формування запасів підприємства. Протягом 2018-2021 рр. коефіцієнт був нижчу норми і становив від -6.5 до -5.9. Проте варто також відзначити, що у 2021 році показник виріс і становив -5.9, що є невеликою позитивною тенденцією (рис. 2.13).

Отже, можна стверджувати, що компанія не має достатнього запасу капіталу для самостійного забезпечення діяльності.

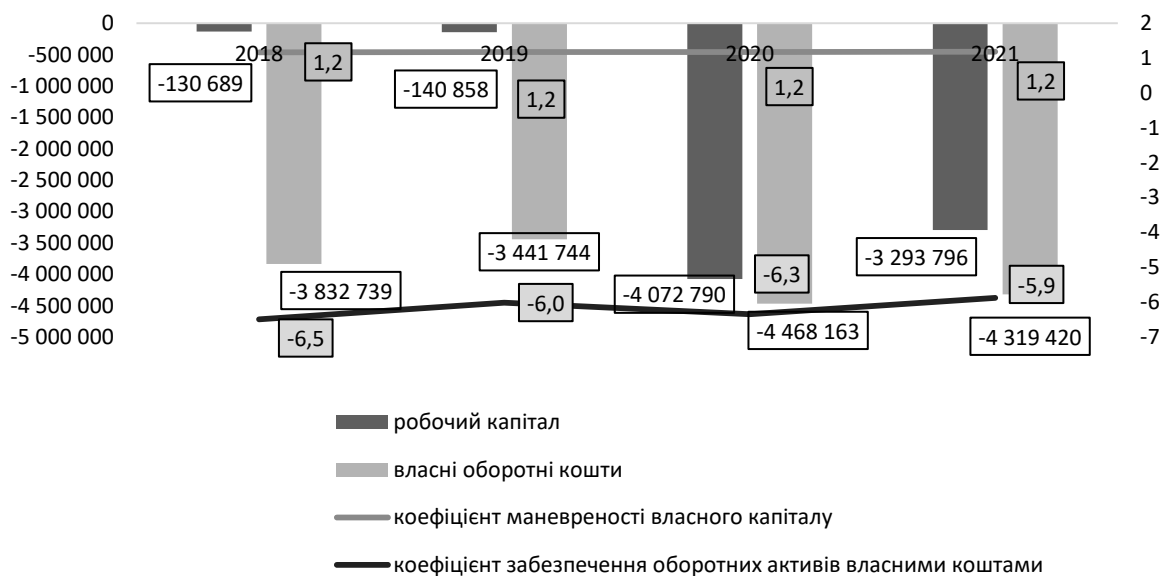

Рис. 2.13. Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Для оцінки фінансової стійкості компанії розраховано коефіцієнт автономії та фінансового ризику.

Коефіцієнт автономії дасть змогу проаналізувати фінансову незалежність підприємства. Впродовж 2018-2021 рр. значення коефіцієнта залишається майже незмінним, коливається в межах від -1,1 до -1,3, що вказує на негативну тенденцію (рис. 2.14).

Коефіцієнт фінансового ризику дозволяє розглянути на скільки підприємство залежить від запозичень. Протягом 2018-2021 рр. бачимо негативну тенденцію, адже значення показника підвищується, це говорить про те, що фінансовий ризик зростає. Варто також зазначити, що показник у 2021 році становив -1.6. (рис. 2.14).

Варто відзначити, що і коефіцієнт автономії, і коефіцієнт фінансового ризику не відповідає нормативним значенням. Така тенденція обумовлена залежністю компанії від позик Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd та негативного впливу COVID-19 на результати діяльності компанії.

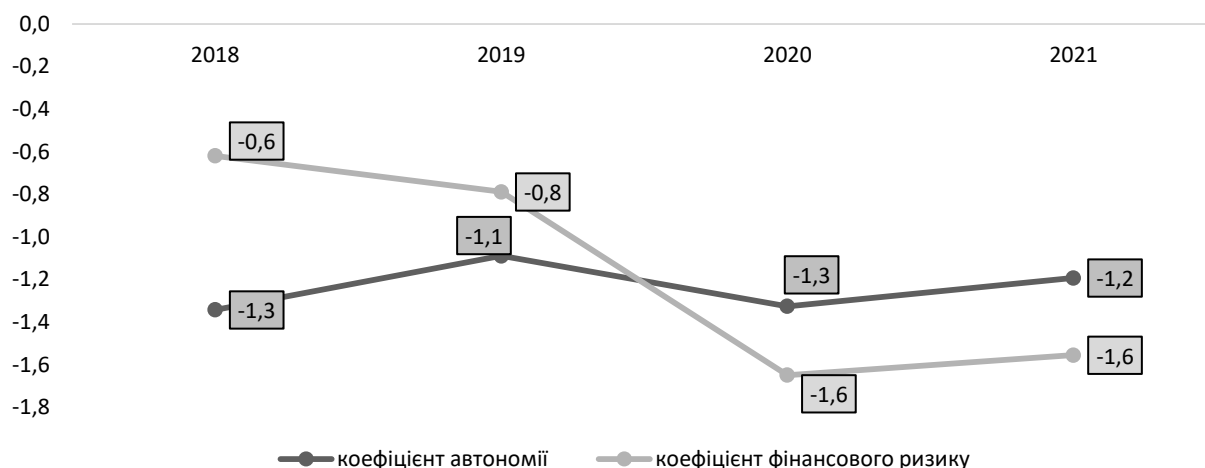

Рис. 2.14. Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Важливим напрямом в фінансовому аналізі також є ліквідність підприємства, тобто його спроможність швидко перетворити активи на грошові кошти. Розглянемо три показники ліквідності: коефіцієнт загальної ліквідності, показник швидкої ліквідності та показник абсолютної ліквідності.

Коефіцієнт загальної ліквідності демонструє настільки поточні зобов'язання можуть бути погашені за рахунок оборотних активів. Даний

показник є відображенням фінансової стійкості підприємства. Рекомендоване значення залежить від діяльності підприємства та інших факторів, проте, існує усереднений норматив, що дорівнює 1,5-2. Протягом 2018-2020 рр значення коефіцієнта коливається і знаходиться нижче нормативного значення, що створює додаткові ризики. Варто відзначити, що протягом 2018-2019 років значення показника було на рівні 0,9, а в наступні 2020-2021 роки скоротилося до 0,4. (рис. 2.15)

Коефіцієнт швидкої ліквідності визначає, яку частину поточних зобов'язань можна погасити за рахунок ліквідних оборотних активів, навіть за несприятливих умов. Протягом 2018-2021 рр коефіцієнт був менше нормативного значення – 0,8, варто відзначити негативну тенденцію до спадання показника з 0,7 у 2019 році до 0,3 у 2021 році (рис. 2.15)

Коефіцієнт абсолютної ліквідності визначає, чи здатна компанія погасити короткострокову заборгованість, нормативне значення 0,1-0,2. Протягом 2018-2019 рр значення показника відповідало нижній границі нормативного значення, проте у 2020-2021 роках показник скоротився до 0,01, що вказує на те, що компанія не здатна погасити всю свою заборгованість (рис. 2.15)

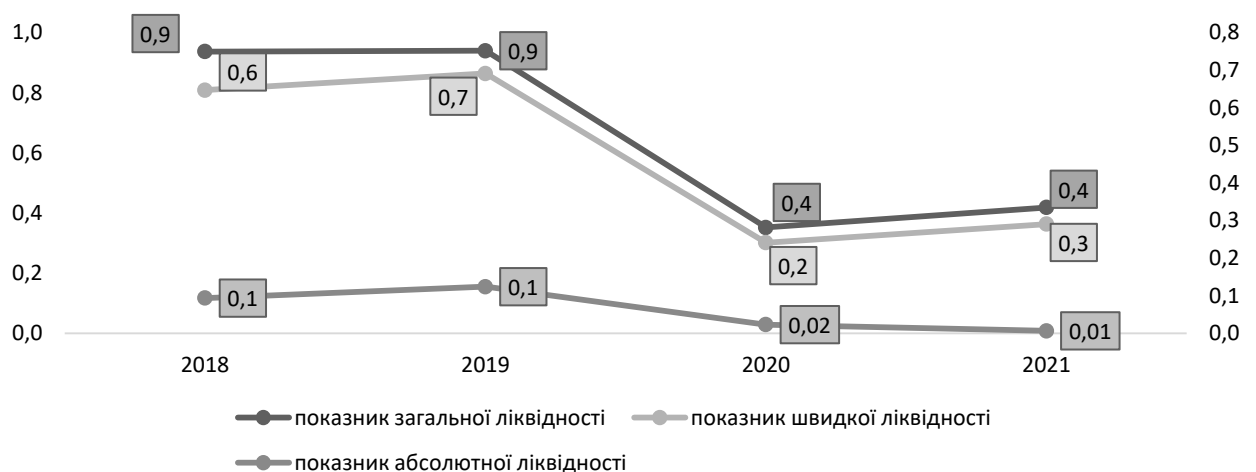

Рис. 2.15. Динаміка показників ліквідності ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Найгірший результат показників ліквідності спостерігався у 2020 році, що було спричинено зростанням обсягу зобов'язань на 19%. Найкращий результат спостерігався у 2019 році.

Проаналізуємо ліквідність балансу, тобто здатність підприємства вчасно погашати свої зобов'язання. Розглянемо групи активів за ліквідністю та пасивів за терміном погашення, детальніше в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Ліквідність балансу ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

	2018	2019	2020	2021
A1 (високоліквідні активи)	190 611	285 900	144 778	36 964
П1 (невідкладні зобов'язання)	161 177	176 069	3 977 542	3 068 137
Ліквідність	-77 195	-109 660	-114 610	-3 031 173
A2 (активи підвищеної ліквідності)	1 123 377	1 303 753	1 352 768	1 589 313
П2 (короткострокові зобов'язання)	1 877 156	2 131 422	2 304 525	2 592 522
Ліквідність	53 651	67 504	107 340	-1 003 209
A3 (низьколіквідні активи)	593 656	576 980	711 731	740 586
П3 (довгострокові зобов'язання)	3 702 050	3 300 886	395 373	1 025 624
Ліквідність	35 579	45 214	21 585	-285 038
A4 (активи у неліквідній формі)	542 089	517 257	660 668	681 626
П4 (постійні пасиви)	-3 290 650	-2 924 487	-3 807 495	-3 637 794
Ліквідність	-13 814	-5 003	-16 873	4 319 420

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Отже, відповідно до отриманих результатів, можна стверджувати, що баланс протягом усього досліджуваного періоду не є ліквідним, оскільки протягом 2018-2020 років виконується лише три нерівності з чотирьох, а протягом 2021 року не виконується жодна з умов:

1. $A1 \geq P1$. Перша нерівність не виконується, що свідчить про недостатню кількість фінансових ресурсів (готівки) у підприємства задля розрахування з невідкладними зобов'язаннями.

2. $A2 \geq P2$. Друга нерівність виконується лише протягом 2018-2020 років, але не протягом 2021 року, що свідчить про не спроможність

підприємства розрахуватись з поточними та довгостроковими зобов'язаннями у 2021 році.

3. $A3 \geq ПЗ$. Третя нерівність виконується лише протягом 2018-2020 років, але не протягом 2021 року, що також свідчить про не спроможність підприємства розрахуватись з поточними та довгостроковими зобов'язаннями у 2021 році.

4. $A4 \leq П4$. Четверта нерівність не виконується, що свідчить про відсутність у підприємства власних оборотних коштів, тобто дотримання ним мінімальних умов фінансової стійкості.

Проаналізуємо показники ділової активності, що дозволять оцінити ефективність використання підприємством вкладених у нього коштів.

Почнемо з коефіцієнта оборотності активів. Значення коефіцієнта несуттєво зростає, що свідчить про підвищення ефективності використання активів компанії. Станом на 2021 рік на кожну використану гривню активів компанії припадає 3.6 грн наданих послуг (рис. 2.16)

Коефіцієнт оборотності запасів відображає ефективність використання та швидкість реалізації запасів, тобто скільки разів за період вони були перетворені на продукцію та продані. Спостерігається покращення, адже показник збільшується та у 2021 році сягнув 11,2 (рис. 2.16).

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості вказує на ефективність управління заборгованістю клієнтів і інших дебіторів. Значення коефіцієнта демонструє кількість оборотів дебіторської заборгованості, тобто скільки разів дебітори погасили свої зобов'язання перед компанією. Протягом 2018-2021 рр показник незначно коливався та у 2021 році показав приріст і зберіг значення на рівні 7,6, що вказує на позитивну тенденцію (рис. 2.16)

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості свідчить про ефективність управління кредиторською заборгованістю, який так само як коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, протягом періоду незначно коливався та у 2021 році показав приріст і зберіг своє значення на

рівні 2,1, що вказує на те, що компанія погасила свої зобов'язання перед постачальниками, підрядниками та іншими суб'єктами (рис 2.16)

Коефіцієнт оборотності власного капіталу демонструє ефективність управління власним капіталом компанії та розраховується як співвідношення виручки до середньорічної суми власного капіталу. Варто зазначити негативну від'ємну тенденцію протягом 2018-2021 років, що свідчить про не ефективність використання капіталу власників через збитковість діяльності компанії. Станом на кінець 2021 рік коефіцієнт сягнув -3, що на 0,5 менше за результат 2019 року. (рис. 2.16)

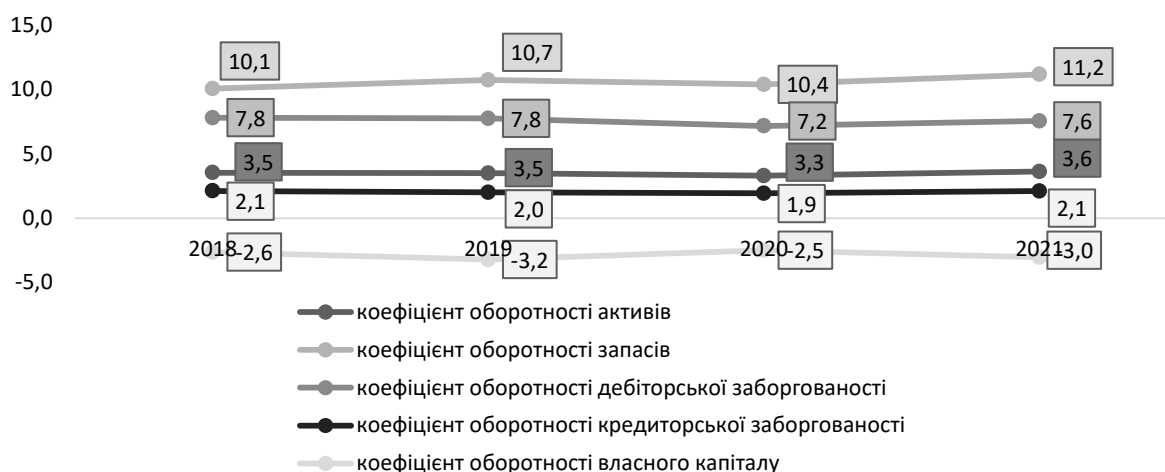

Рис. 2.16. Динаміка показників ділової активності ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Наступним кроком проаналізуємо ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їх використання за допомогою показників рентабельності.

Важливим показником даної групи є показник рентабельності активів. Даний показник свідчить про ефективність використання активів компанії для формування прибутку. Прослідковується негативна тенденція до різкого зниження даного показника протягом 2020 року до -0,3, а у 2021 році до -0,03

що можна вважати негативним результатом. Проте у 2021 році показник все ж таки зростає у співвідношенні до 2020 року (рис. 2.17).

Рентабельність власного капіталу вказує, наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було згенеровано на кожную гривню залучених власних коштів. Цей індикатор є найбільш важливим для власників (акціонерів, учасників), адже дозволяє визначити зростання їх добробуту за аналізований період. Спостерігається його різке зростання у 2020 році з -0,09 до 0,16, що могло б говорити про підвищення ефективності використання власного капіталу компанії, проте враховуючи той факт, що і капітал компанії і прибуток є від'ємними, це свідчить про неефективність роботи компанії. У 2021 році обсяг прибутку, який було згенеровано на кожную гривню залучених власних коштів сягає 0,02 грн (рис. 2.17).

Коефіцієнта рентабельності витрат протягом 2018-2021 рр., що говорить про те, що обсяг прибутку, який було згенеровано на кожную гривню витрат, знизився до 0,02 грн у 2018 році до -0,01 грн у 2021 році, про що також свідчить від'ємний результат діяльності компанії (рис. 2.17).

Коефіцієнт рентабельності реалізації визначає частку прибутку, що припадає на одну грошову одиницю наданих послуг. Значення показника знижується протягом 2018-2021 рр., що свідчить про неефективну діяльність (рис. 2.17).

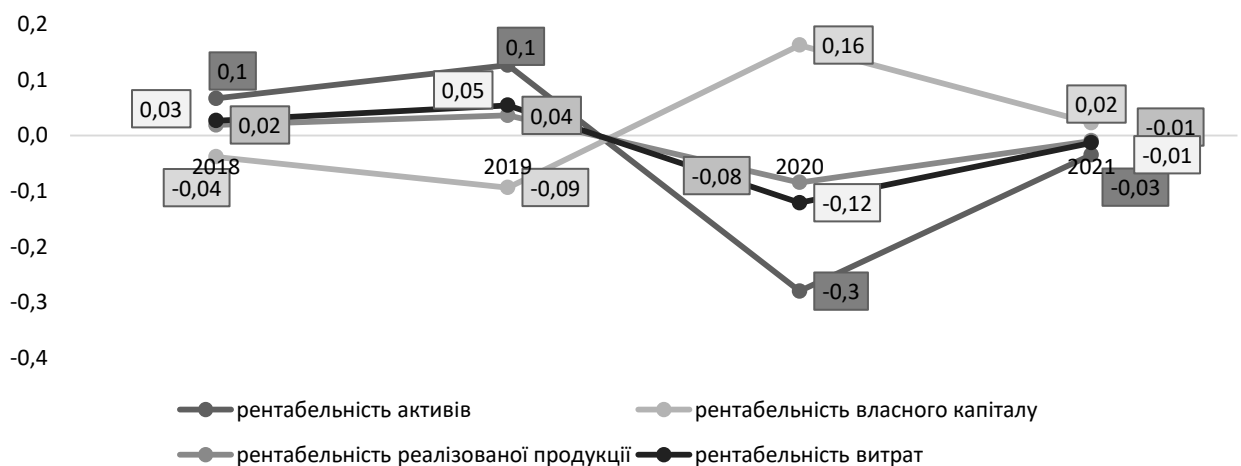

Рис. 2.17. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2018-2021 рр.

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Таким чином, в результаті проведеного аналізу, можна спостерігати загальну тенденцію до скорочення усіх перерахованих вище показників рентабельності протягом 2020 та 2021 років, що пояснюється негативним результатом чистого прибутку.

Отже, було здійснено коефіцієнтний аналіз фінансового стану компанії, зокрема за рахунок аналізу показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності.

За отриманими результатами ТОВ «Нестле Україна» має недостатній запас капіталу для активної діяльності, та забезпечує свою діяльність тільки за рахунок процентних позик від Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

Компанія має недостатній рівень ліквідності та не лише здатна сплатити власні поточні борги.

У компанії спостерігається неефективне управління ресурсами підприємством, адже власних ресурсів компанія немає, а власний капітал компанії складається з непокритого збитку.

Отже, діяльність ТОВ «Нестле Україна» є неефективною та не рентабельною у 2021 році, незважаючи на той факт, що займає провідне місце на ринку.

2.2. Оцінка впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на інвестиційну привабливість ТОВ «Нестле Україна» .

Продукція ТОВ «Нестле Україна» широко представлена на ринках напоїв, кондитерських виробів, кулінарії, дитячого та спеціального

харчування, заморожених продуктів, морозива, готових сніданків та кормів для тварин.

ТОВ «Нестле Україна» прагне йти у ногу з часом та якнайкраще відповідати потребам ринку – і тому активно інтегрує у процес виробництва інноваційні наукові технології, які дозволяють вдосконалювати якість продукції.

Стратегія розвитку компанії ТОВ «Нестле Україна» включає, насамперед, формування продуктових стратегій у зонах Америки, Європи, АОА (Азія та Океанія та Африка). У межах кожної зони є свої ринки, на яких формуються корпоративні та регіональні бренди, асортимент продукції та впроваджуються нові товари. Стратегія у зоні Європи пов'язана із визначенням прогнозованих обсягів реалізації, майбутніх витрат, прибутку; також включає заходи пов'язані із зменшенням витрат, а саме, реструктуризація окремих фабрик компанії ТОВ «Нестле Україна» чи купівлю інших. [22]

Довгостроковий план розробляється на три роки та обговорюється у головному офісі у м. Веве. Довгострокове планування включає у себе бізнес план, підсумок управління, стратегічне корпоративне інвестування. Підсумок управління визначає глобальні цілі, стратегії, фінансовий план та план дій для усього бізнесу. Бізнес план визначає стратегічні цілі по окремим продуктовим лініям, оцінку ринку та фінансових результатів. Стратегічне корпоративне інвестування передбачає розробку проектів для досягнення цілей.

Довгостроковий план розвитку компанії ТОВ «Нестле Україна» тісно пов'язаний із інвестиційним, операційним (бюджетом) планами, квартальними та місячними звітами по виконанню компанії ТОВ «Нестле Україна» (рис. 2.18).

Потреба у капітальних вкладеннях визначається інвестиційним планом компанії. Він включає у себе інвестиційну стратегію відповідно до наявних можливостей, нових продуктів та технологій ТОВ «Нестле Україна», інвестиційні проекти та їх погодження із бюджетом. Метою інвестиційного

плану є відповідь на питання: «Скільки необхідно вкласти грошових коштів, щоб досягти стратегічних цілей».

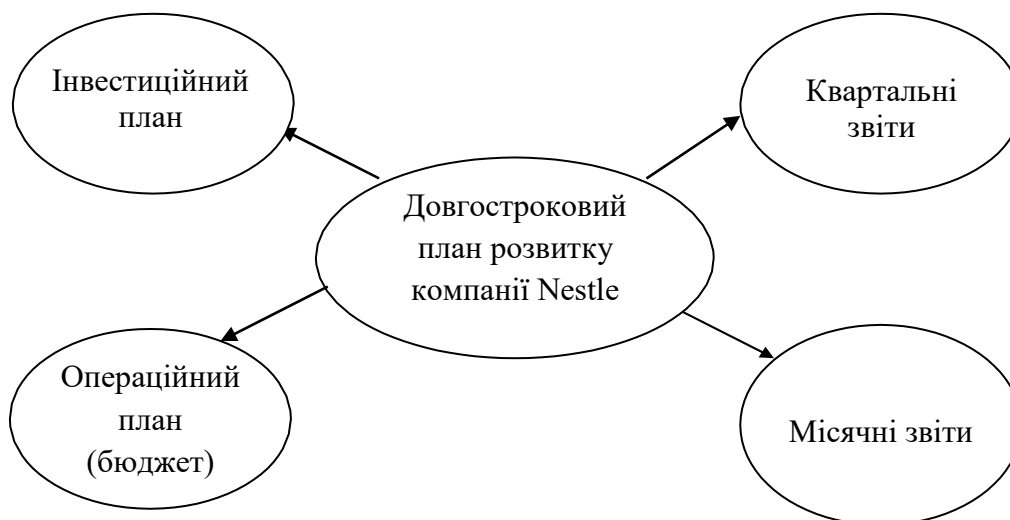

Рис. 2.18 Зв'язок довгострокового плану розвитку з іншими планами та звітами компанії ТОВ «Нестле Україна»

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі фінансової звітності.

Основним інструментом довгострокового планування ТОВ «Нестле Україна» є операційне планування. Операційний план (бюджет) – річний документ, на основі якого розраховують показники: фактичне внутрішнє зростання (RIG, Real Internal Growth); дохід до оподаткування, сплати відсотків та амортизації гудвілу (ЕВІТА); маркетингові та адміністративні витрати, частки ринку по кожній групі товарів, чистий прибуток, витрати на збут та реструктуризацію компанії ТОВ «Нестле Україна». Обговорення операційного плану відбувається на початку грудня у вигляді нарад на рівні ринку діяльності компанії. Головна мета – визначити, чого необхідно досягти до кінця наступного року (очікуваний рівень прибутку, доля на ринку тощо), а також яку суму коштів виділити для бюджету кожного з існуючих відділів [22].

Бюджет складається на рік. Варто зазначити, що при складанні бюджету компанії ТОВ «Нестле Україна» беруться до уваги як зовнішні

фактори впливу, так і внутрішні чинники. Важливим є і те, що саме на основі місячних та квартальних звітів компанії ТОВ «Нестле Україна» здійснюється щоквартальна ревізія бюджету, що дозволяє компанії виявити недоліки у плановій діяльності, оцінити та завчасно виправити їх. Звіти про виконання бюджету направляються в компанію щомісячно, де їх порівнюють з планами на поточний рік і з даними за минулий рік. Щоквартальні звіти компанії є попереджувальним сигналом при виявлених відхиленнях у планово-господарській діяльності компанії.

Варто зазначити, що при здійсненні ревізії бюджету компанія ТОВ «Нестле Україна» аналізує основні аналітичні показники діяльності, такі як: плановий та фактичний обсяги виробництва продукції; планову, реалізовану та фактичну собівартість та показники відхилень: відхилення використання, цінові, зміни рецептури, обсягу, переоцінки [5].

Чим більшою стає компанія, тим більше часу та зусиль вона змушена витратити на визначення стратегій, пошук нових можливостей, комунікації та координації. В такій компанії керівникам стає важче розробляти довгострокові плани та узгоджувати їх з планами всієї компанії в цілому. За принципами фінансової діяльності ТОВ «Нестле Україна» важливим є розроблення таких планів, які б забезпечили чітке бачення цілей. Чим чіткіше буде планування – тим чіткіше будуть поставлені завдання. А це сприяє більш чіткому та продуктивному виконанню задач, а отже сприяє збільшенню прибутковості.

Інвестиційний потенціал відображає можливість досягнення компанією мети, якою може виступати прибуток або вигода, при вкладанні цінностей в активи. Інвестиційний потенціал відображає можливість досягнення стратегічних цілей.

Формується інвестиційний потенціал ТОВ «Нестле Україна» шляхом поступового накопичення інвестиційних можливостей, які не можуть бути реалізовані підприємством миттєво. На підставі інвестиційного потенціалу формується інвестиційна привабливість ТОВ «Нестле Україна» – це

показник, який базується на розрахунках співвідношення інвестиційного ризику від вкладень в компанію та інвестиційного потенціалу компанії. Тобто він відображає, якою мірою, виходячи з фактичного положення і перспектив розвитку компанії в майбутньому, ризику, пов'язані з інвестуванням, компенсуються доходами, які ці інвестиції можуть принести. У попередньому пункті ми проаналізували три групи коефіцієнтів, що впливають на діяльність компанії та її інвестиційну привабливість.

У реальних економічних умовах інвестиційні можливості мають властивість накопичуватись, поступово утворюючи інвестиційний потенціал. Формування інвестиційного потенціалу відбувається під впливом двох груп факторів - позитивних та негативних (табл. 2.5).

Таблиця 2.5.

Фактори, що впливають на інвестиційний потенціал ТОВ «Нестле Україна»

Тип факторів	Позитивні	Негативні
Внутрішні фактори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Висока конкурентоспроможність продукції 2. Швидке освоєння результатів научних розробок 3. Технологія, що використовується, відповідає найкращим світовим стандартам. 4. Кваліфікований персонал 5. Гарна репутація 6. Діяльність компанії є прозорою і ефективною 7. Нові виробничі фонди 8. Ефективна маркетингова політика 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатність власних оборотних коштів 2. Високий рівень коефіцієнту фінансового ризику 3. Висока собівартість 4. Високі ціни на продукцію в порівнянні з конкурентами 5. Низький рівень показників рентабельності
Зовнішні фактори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високі темпи розвитку ринку 2. Високий рівень довіри серед інвесторів 3. Висока купівельна спроможність 4. Вигідна інфраструктура 5. Стабільний попит 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сильні конкуренти 2. Високі ціни на енергоносії 3. Консерватизм споживачів 4. Наявність на ринку товарів-замінників 5. Нестабільна політична і економічна ситуація

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі [5]

В діяльності ТОВ «Нестле Україна» представлені фактори обох груп, але переважають позитивні внутрішні фактори.

Основу інвестиційної діяльності компанії ТОВ «Нестле Україна» складає реальне інвестування (вкладення коштів у реальні активи: як матеріальні, так і нематеріальні). Для більшості компаній такий вид інвестування в сучасних умовах – єдиний правильний напрямок інвестиційної діяльності, що визначає високу роль управління реальними інвестиціями в системі інвестиційної діяльності підприємства. Проте варто відзначити, що компанія не має вільних грошей та капіталу для розвитку.

Отже, розрахована величина інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Нестле Україна» знаходиться на дуже низькому рівні. Компанії ТОВ «Нестле Україна» доречно використовувати переважно реальні інвестиції, оскільки вони безпосередньо пов'язані з виробничою діяльністю підприємств та спрямовані на створення умов для її здійснення. Найбільш вигідними формами реального інвестування для компанії ТОВ «Нестле Україна» є вкладення в створення нових, реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств.

2.3. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна» .

У 2022 році, після початку війни компанія Nestlé оголошує про інвестицію у новий виробничий майданчик в Україні. 40 млн швейцарських франків буде інвестовано у виробництво на заході країни, у Смолигові у Волинській області. Цей крок спрямований на розширення виробництва вермішелі в Україні.

Разом з фабрикою у Торчині, виробнича мережа на Волині стане європейським регіональним хабом компанії для категорії кулінарних продуктів. У хабі буде працевлаштовано 1500 людей на виробництві, яке

забезпечуватиме постачання продукції на ринок України та на інші європейські ринки.

Nestlé є першою мультинаціональною компанією, що оголосила про нові інвестиції та здійснює практичні кроки вже зараз, щоб забезпечити майбутній розвиток України. Таким чином Nestlé продовжує розвиватися в Україні, підтримує зростання української економіки та створює нові робочі місця.

Крім цього, з першого дня війни компанія надає гуманітарну допомогу необхідними продуктами харчування та напоями для українців та їхніх домашніх улюбленців. З початку повномасштабного вторгнення компанія передала на допомогу понад 4000 тонн продукції на суму понад 480 млн. грн для підтримки українців як всередині країни, так і в сусідніх державах де перебувають українські біженці.

Компанія NESTLE продовжує інвестувати у ТОВ «Нестле Україна».

Найболючіше питання, котре цікавить інвесторів в сучасних умовах – це гарантії безпеки інвестицій у воєнний та післявоєнний час. Саме цей фактор є одним з тих, що найбільше стримує інвесторів.

Є декілька основних переваг інвестування у ТОВ «Нестле Україна»:

- висока маржинальність харчової промисловості, в які варто інвестувати саме зараз, коли є попит;
- умови для найдешевшого входу в бізнес, бо через інфляцію та загалом війну, ціни на будівництво, сировину та заробітні плати будуть лише збільшуватися в майбутньому;
- соціальна значущість продовження будівництва бізнесу саме в Україні та підтримка економіки країни.

У таблиці 2.6 наведено конкурентні переваги групи компанії ТОВ «Нестле Україна», які і визначають інвестиційну привабливість підприємства.

Отже, ТОВ «Нестле Україна» велика провідна компанія у сфері харчової промисловості, яка має сильну підтримку зі сторони міжнародної компанії Nestle. Компанія має ряд переваг для інвесторів, такі як: надійність,

лідерство на ринку, міжнародна підтримка, наявність повністю обладнаних заводів на території України. Проте варто відзначити, що сама компанія ТОВ «Нестле Україна» не має достатнього запасу потужностей для роботи та існування, якщо б не підтримка міжнародної компанії та позики, які надаються українській компанії. Завдяки міжнародному фінансуванню інвестиційну привабливість компанії можна визначити як компанія, що має потенціал до зростання.

Таблиця 2.6

Переваги, котрі визначають інвестиційну привабливість ТОВ «Нестле Україна»

Конкурентні переваги компанії	
<ul style="list-style-type: none"> • Неперевершене портфоліо продуктів і брендів. • Неперевершені можливості в галузі наукових досліджень. • Неперевершена географічна присутність. • Люди, культура, цінності та ставлення. 	Справжня конкурентна перевага походить від поєднання переваг, які важко повторити, по всьому ланцюжку створення вартості, який будувався понад десять років. Існують невід’ємні зв’язки між великими продуктами і сильними можливостями наукових досліджень, між найширшою географічною присутністю та підприємницьким духом, між великими людьми та міцними цінностями.
Фактори росту	
<ul style="list-style-type: none"> • Раціональне харчування та здоровий спосіб життя • Ринки, що розвиваються, і продукти, що позиціонуються, як популярні. • Засоби зовнішньої реклами. • Преміалізація. 	Ці чотири галузі забезпечують особливо захоплюючі перспективи зростання. Все, що робить компанія, підпорядковується програмам «Раціональне харчування та здоровий спосіб життя» (Nutrition, Health and Wellness), «Якість продуктів, якість життя» (Good Food, Good Life), які пропонують споживачам продукти з найкращою харчовою цінністю у своїх категоріях
Принципи операцій компанії	
<ul style="list-style-type: none"> • Інновації та оновлення. • Будь-коли, будь-де, будь-що. • Залучення споживача. • Операційна ефективність 	Nestlé має досягти успіху в кожній з цих чотирьох взаємопов’язаних основних компетенцій. Вони сприяють розробці, оновленню та якості продуктів, операційній ефективності, інтерактивній взаємодії зі споживачами та іншими зацікавленими сторонами, а також диференціації від конкурентів. Якщо компанія досягне успіху в цих областях, то буде ще більше орієнтованими на споживачів.

Джерело: складено автором на основі [22]

Враховуючи, що компанія ТОВ «Нестле Україна» активно підтримується міжнародною компанією, розглянемо ТОВ «Нестле Україна» як частину міжнародної компанії Nestle SA.

Акція Nestle SA з котируванням NESN станом на 25 квітня 2023 року становила 115.52 швейцарських франків (або 4,758.88 грн). За 5 років акції компанії показали приріст 38.84%, проте за останній рік спостерігалось падіння на 8.20%. Компанія відноситься до Growth типу інвестиційної стратегій, так як дохідність (відношення вартості компанії до її прибутків) складає аж 33.76. Стратегія Growth вказує на те, що інвестори закладають у компанію ріст прибутків, незважаючи на те, що компанія вже давно на ринку (рис. 2.19)

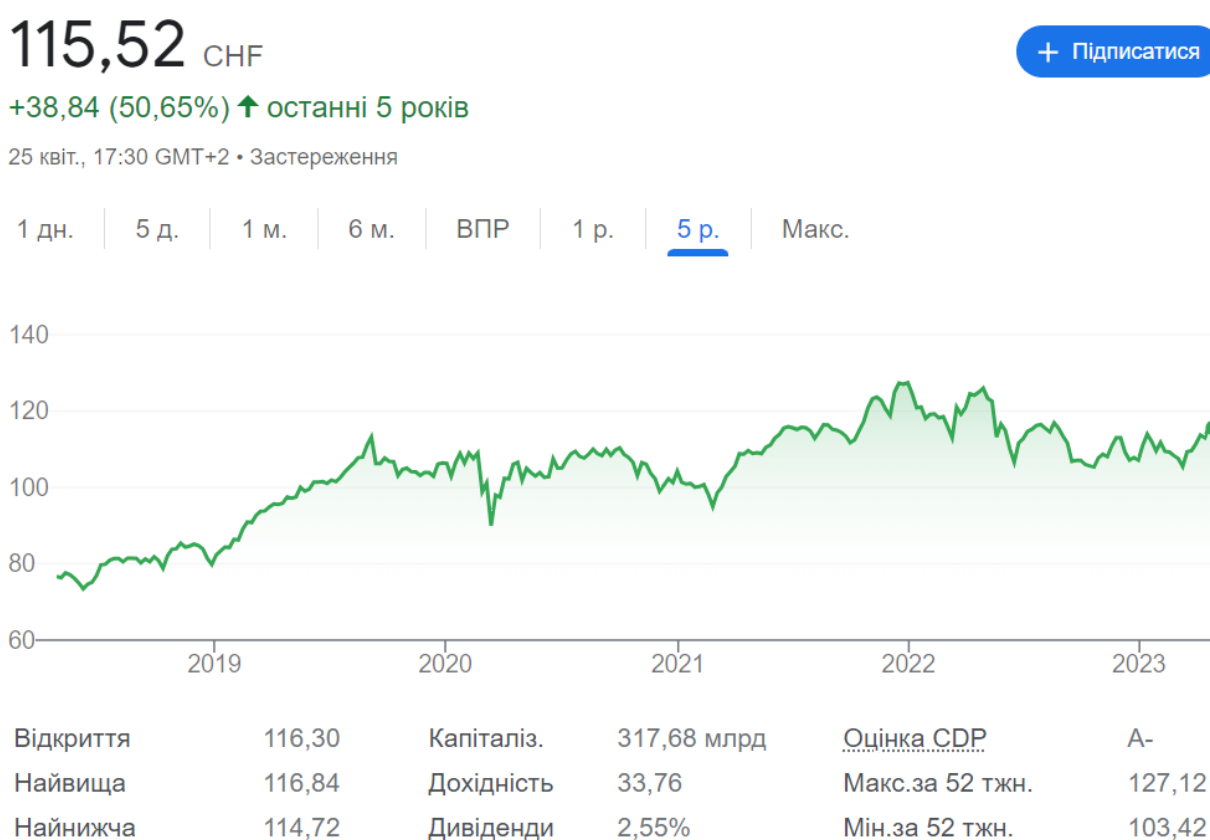

Рис. 2.19. Дані акцій NESN

Джерело: [42]

Розрахована ризикованість акцій компанії на даних Google Finance становить 15.61% річних. Порівнюючи з ризикованістю всього ринку США (VOO – топ 500 компаній) 18.86%, можна побачити, що ризикованість компанії Nestle SA навіть трохи менша.

Відповідно до даних Refinitiv, яка була проаналізована 25-ма міжнародними аналітиками Interactive Brokers, очікується зростання ціни акцій на 8.29%. 15 з 25-ти аналітиків радять купляти акції, і лише 2 продати. (рис. 2.20)

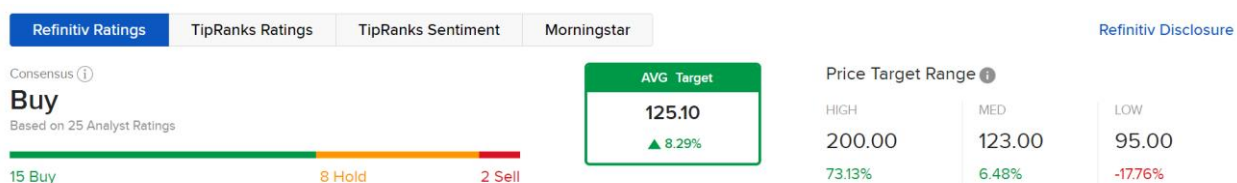

Рис. 2.20. Рейтинг акцій NESN на базі даних Refinitiv

Джерело: [49]

Відповідно до аналізу незалежних міжнародних аналітиків 11 з 16 радять купляти акції. Середня ціна акції становитиме за прогнозом 123.06 швейцарських франків (приріст на 7.33%) (рис. 2.21). Якщо дивитися аналіз у розрізі аналітиків, то аналітики з найкращим рейтингами – аналітики з Уолл-стріт – прогнозують ціну від 115 до 117 швейцарських франків, що вказує на стабільність ціни акцій та малу ймовірність спадання (рис. 2.22)

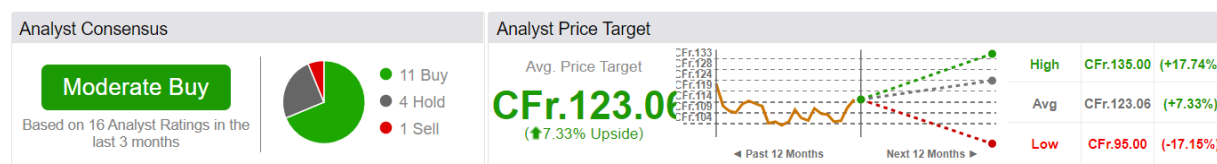

Рис. 2.21. Середній рейтинг акцій NESN міжнародних незалежних аналітиків

Джерело: [49]

Bruno Monteyne	Bernstein	★★★★☆	Hold	CFr.115.00	Maintained	21 days ago
Guillaume Delmas	UBS	★★★☆☆	Buy	CFr.125.00	Maintained	27 days ago
Cedric Besnard	Citigroup	★★★☆☆	Buy	CFr.130.00	Maintained	28 days ago
Eamonn Ferry	Credit Suisse	★★★★☆	Hold	CFr.120.00	Maintained	29 days ago
Warren Ackerman	Barclays	★★★☆☆	Buy	CFr.135.00	Maintained	Last month
Tom Sykes	Deutsche Bank	★★★★☆	Buy	CFr.120.00	Maintained	Last month
Jeremy Fialko	HSBC	★★★★☆	Hold	CFr.119.00	Maintained	Last month
John Ennis CFA	Goldman Sachs	★★★★☆	Buy	CFr.128.00	Maintained	2 Months ago
Pascal Boll	Stifel Nicolaus	★★★★☆	Buy	CFr.130.00	Maintained	2 Months ago
Andreas von Arx	Baader Bank	★★★★☆	Buy	CFr.117.00	Maintained	2 Months ago

Рис. 2.22. Рейтинг акцій NESN у розрізі міжнародних незалежних аналітиків

Джерело: [49]

Отже, Nestle SA є інвестиційно привабливою компанією, про що свідчить аналіз її акцій та рейтинг компанії аналітиків з Уолл-стріт. Більшість аналітиків прогнозують незначне зростання акцій та радять вкладатися в акції компанії. Проте українська компанія ТОВ «Нестле Україна» незважаючи на те, що є частиною міжнародної компанії та слідує міжнародній стратегії Nestle SA не є привабливою для інвесторів.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОРПОРАЦІЇ.

3.1. Проблеми в управлінні інвестиційною привабливістю корпорації.

Нещодавно Укрінформ повідомив про зростання прямих іноземних інвестицій на 2,7 млрд доларів США за 2021 рік. При цьому практично єдиним інвестором у другому кварталі став Європейський Союз, а саме: Голландія (\$922,8 млн), Німеччина (\$242,9) та Австрія (\$45,6 млн). А в міжнародному рейтингу 1 Україна зайняла 71 місце в рубриці «Почати свій бізнес». Основними напрямками інвестування стали інформація та телекомунікації; фінансова та страхова діяльність, частка інвестицій припадає на сільське господарство та харчова промисловість [21].

В умовах складної економічної ситуації такі показники здаються надзвичайними. Проте політика, яку проводить Україна щодо залучення іноземного капіталу, а також соціальні, географічні фактори безпосередньо впливають на розвиток цієї сфери.

Foreign direct investment або прямі іноземні інвестиції – довгострокове вкладення матеріальних засобів компаніями-нерезидентами в економічну діяльність іншої країни (до прикладу, для організації підприємств в різноманітних сферах). Саме такий вид інвестування є найбільш вигідним, оскільки дозволяє реалізовувати великі проєкти та залучати в країну нові технології, методи управління, корпоративну культуру тощо [21].

Одним з основоположних факторів для залучення іноземних інвестицій є розробка нормативно-правового регулювання.

На сьогодні прийняті та діють: ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність»; «Про режим іноземного інвестування»; «Про захист іноземних інвестицій на Україні» та інші.

Важливо відзначити, що нормотворча робота є запорукою встановлення довіри між іноземними інвесторами та владою України. Лише у такий спосіб, держава може забезпечити захист прав, надання гарантій та стабільності для інвесторів. Відповідно, Україна як юрисдикція з іміджем правової держави забезпечує легальне поле для закордонних капіталовкладень [7].

У 2013 році Україна стала єдиною країною Східної Європи, яка потрапила в ТОП-25 рейтингу найкращих систем вищої освіти. Тому і не дивно, що українські спеціалісти як найосвіченіші представники Європейської спільноти є дуже затребуваними за кордоном. До прикладу, за останні декілька років кількість ІТ спеціалістів подвоїлася, при цьому Україна займає провідні позиції в Центрально-Східній Європі, посідаючи друге місце за «експортом» фахівців. Саме така ситуація на ринку праці робить Україну привабливою для інвестування в розрізі рівня кваліфікації кадрів та їх порівняно дешевої оплати [7].

Окрім того, Україна має дуже вигідне географічне розташування. Через неї проходять основні транспортні шляхи, що сполучують Європу та Азію. А також торгові шляхи, які дозволяють брати активну участь в комерції, а землі використовувати для транзитних перевезень [21].

Україна – країна, що розвивається та має великий потенціал для інвестування. До 2022 року основними проблемами інвестиційної привабливості є:

- в першу чергу, нестабільність політичної ситуації, що значно гальмує розвиток інвестиційної діяльності, яка особливо відчутна зараз. Більшість вітчизняних інвесторів не можуть на всю потужність використати свої можливості, через відсутність стабільного регулювання інвестиційних процесів з боку уряду, неможливість прогнозувати та вираховувати свої прибутки. Інвестор не знає, яку політику буде проводити влада, і як вона безпосередньо позначиться на його фінансовому стані;

- високий рівень податків, їх велика, необґрунтована кількість. Недосконала база оподаткування відштовхує інвесторів, адже зараз діє таке податкове законодавство, що стримує стимули розвитку інвестиційної активності, наприклад, якщо обсяг виробництва збільшується, то в свою чергу збільшується база оподаткування;

- нестабільність законодавства, що регулює діяльність корпорацій в Україні;

- відсутність сучасних інформаційних систем зв'язку з потенційними інвесторами, а також складність в інформаційному забезпеченні та інформаційній підтримці прийняття управлінських рішень на усіх рівнях управління;

- нерозвиненість страхового та фондового ринків, що не дозволяє відобразити реальну ринкову вартість компанії через фінансові інструменти та зменшує їхню ліквідність;

- наявність проблем у корпоративному секторі, незахищеність прав інвесторів та скорочення для них пільг;

- нерозвиненість сектору інституційних інвесторів, зокрема відсутність інвестиційних банків, потужних інвестиційних компаній, страхових компаній зі спеціалізацією на інвестиційному страхуванні, венчурних фондів інноваційного спрямування;

- недостатнє висвітлення інформації про емітентів, професійних учасників ринку цінних паперів, ризик стосовно фінансових інструментів, що не дає змоги інвесторові реально оцінити вартість і потенціал українських підприємств та приймати виважені інвестиційні рішення;

- збільшення монополізації ринків, ріст рівня інфляції (індекс інфляції у 2019 році становив 104,1%, у 2020 році – 105%, у 2021 році – 110%, у 2022 році – 126,6%);

- активність тіньового бізнесу;

- високі інвестиційні ризики та низька норма рентабельності більшості промислових підприємств;

- тривалість і громіздкість процедури реєстрації підприємств [7].

Інтегральний показник Індексу інвестиційної привабливості України у першій половині 2022 року через повномасштабну війну впав на півпункта і становив 2,17 балів з 5-ти можливих. Це значення – найнижче з 2013 року.

Про це йдеться у дослідженні Європейської бізнес асоціації (ЄБА).

В асоціації нагадують, що пів року тому показник індексу становив 2,73 балів.

Пів року тому показник індексу становив 2,73 бала. Для порівняння, під час активної фази пандемії COVID-19 Індекс знижувався до 2,4 бала, а за часів Євромайдану – до 1,8 бала, що досі є найнижчим значенням за увесь час проведення дослідження. [7;35]

Оцінка генеральними директорами інвестиційного середовища в Україні очікувано погіршилась. Так, відсоток CEO, які вважають його вкрай несприятливим, зріс в десять разів - з 5% до 53% за останні пів року. Ще 34% вважають його скоріше несприятливим. Нейтрально оцінюють поточний інвестиційний клімат 9% директорів, і ще 4% вважають його сприятливим [21].

На рис.3.1., наведено оцінку інвестиційного клімату України у 2022 році.

Рис.3.1 . Оцінка інвестиційної привабливості України у 2022 році

Джерело: [7]

Оцінка піврічної динаміки інвестиційного клімату також відчутно погіршилася. Негативну динаміку спостерігають 79% інвесторів, ще 17% вважають, що діловий клімат не зазнав суттєвих змін [7].

На рис.3.2., наведено динаміку інвестиційної привабливості за пів року до війни.

Рис. 3.2. Оцінка інвестиційної привабливості України за пів року до війни

Джерело: [7]

Дещо кращими є прогнози на наступні шість місяців. Тільки 38% очікують подальшого погіршення ситуації, тоді як 36% вважають, що інвестиційний клімат не зазнає суттєвих змін, а 26% прогнозують його покращення до кінця року.

На рис.3.3., наведено прогнози, щодо зміни інвестиційного клімату в Україні у 2022 році.

Прогнози щодо оцінки інвестиційного клімату в Україні

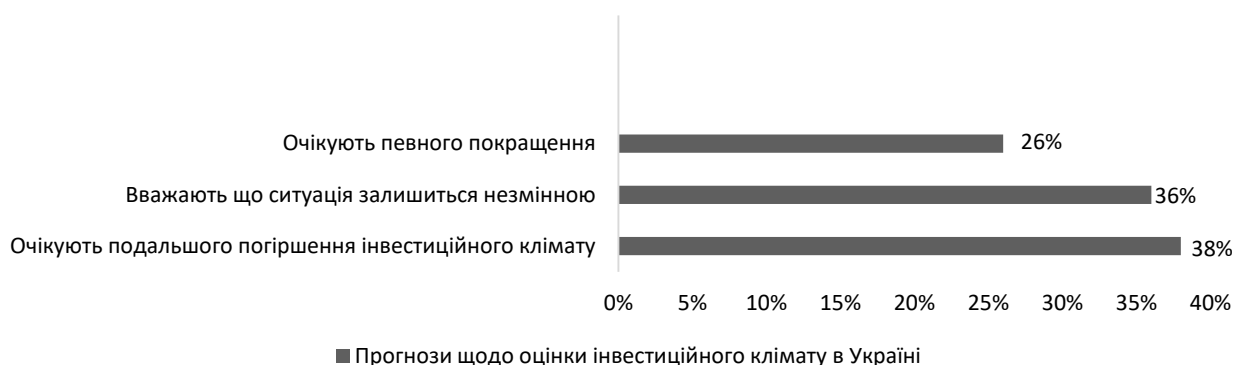

Рис.3.3. Прогнози щодо оцінки інвестиційного клімату в Україні у 2022 році

Джерело: [7]

57% опитаних вважають, що інвестиції в Україну не будуть прибутковими і успішними, 31% вагаються з відповіддю і лише 12% переконані, що новим інвесторам буде вигідно заходити в Україну цього року.

Прогнози, щодо нових інвестицій, наведені на рис. 3.4.

Рис. 3.4. Прогнози щодо припливу нових інвестицій в Україну у 2022 році

Джерело: [7]

При цьому, попри війну, 91% компаній асоціації планують продовжувати працювати на ринку України, а 55% збираються інвестувати в Україну навіть у воєнний час в аграрну сферу, енергетику, ІТ та телеком,

будівництво, фармацевтику, FMCG, нерухомість та інше. До того ж, 12% вважають, що новим інвесторам буде вигідно заходити в Україну цього року, хоча інші 57% респондентів з цим не погоджуються

На рис.3.7. та 3.8., наведено дослідження інвестування в Україні в Умовах війни.

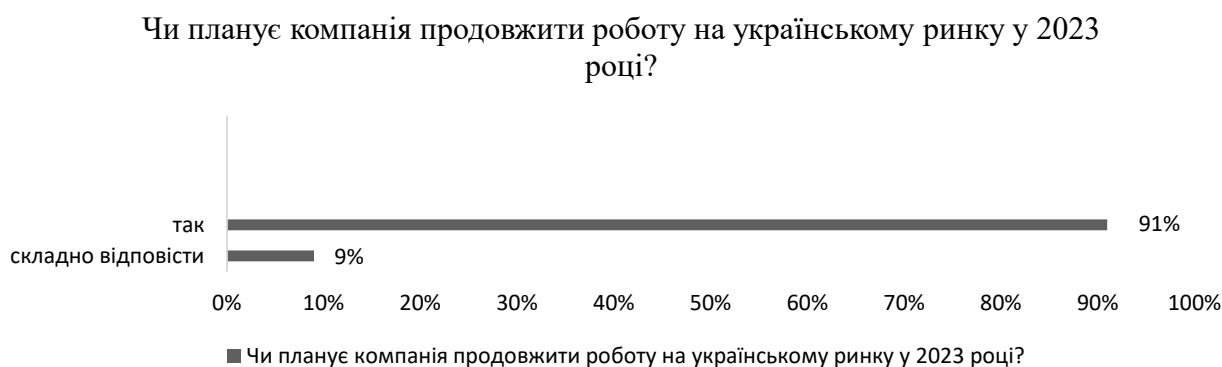

Рис.3.7. Дослідження інвестування в Україну у 2023 році

Джерело: [7]

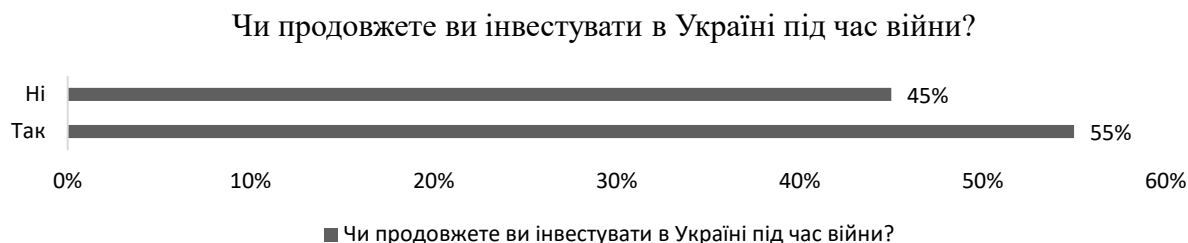

Рис.3.8. Дослідження інвестування в Україну під час війни році

Джерело: [7]

"Зокрема, CEO розповідають про плани інвестицій в аграрну сферу, енергетику, ІТ та телеком, будівництво, фармацевтику, FMCG, нерухомість та інше. До того ж, 12% вважають, що новим інвесторам буде вигідно заходити в Україну цього року, хоча інші 57% респондентів з цим не погоджуються", - йдеться у повідомленні [7].

Військова агресія росії проти України очолила перелік факторів, що негативно вплинули на інвестиційний клімат, на другому місці опинилась

корупція, на третьому – слабка судова система. Водночас негативний вплив COVID-19 гендиректори оцінили як мінімальний та поставили на останнє місце у цьому списку. До негативних факторів респонденти також додали низьку купівельну спроможність, логістичні виклики, наявність тіньової економіки, пошкодження інфраструктури, міграцію робочої сили, ціни на паливо, нечітку процедуру мобілізації та валютні обмеження.

Серед позитивних змін бізнес-лідери найвище оцінили надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС, скасування мит і квот на український експорт та «транспортний безвіз» із ЄС [7].

Хоча погіршення оцінок бізнес-клімату цьогогоріч було очікуваним, залишилось питання – наскільки сильно війна вдарила по настроях і планах інвесторів. З отриманих результатів видно, що стан інвестиційного клімату опинився відкинутим до 2012-2013 років.

І це доволі непоганий результат, зважаючи, що в країні триває повномасштабна війна. Це свідчить і про стійкість українського бізнесу, і про мужність людей, а також про те, що реформи та позитивні зміни останніх восьми років дали нам певний запас міцності.

3.2. Напрями підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна» .

Основним напрямком підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна», можна вважати - забезпечення ефективної інвестиційної політики.

Інвестиційну стратегію можна представити як генеральний план дій у сфері інвестиційної діяльності підприємства, який визначає пріоритети її напрямків і форм, характер формування інвестиційних ресурсів і послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей. Поєднання в інвестиційній стратегії системи цілей і шляхів їх досягнення

визначає межі можливої інвестиційної активності підприємства і прийнятих інвестиційних рішень по напрямках формах його інвестиційної діяльності в перспективному періоді. Інвестиційну стратегію підприємства можна охарактеризувати також як систему формалізованих критеріїв, по яких воно оцінює і реалізує свої інвестиційні можливості, моделює перспективну інвестиційну позицію і забезпечує її досягнення. Отже, інвестиційна стратегія являє собою системну концепцію, що пов'язує і спрямовує розвиток інвестиційної діяльності підприємства [35; 166].

Нестле належать 448 фабрик і промислових підприємств у більш ніж 83 країнах світу. У Групі компаній працюють понад 280 тисяч чоловік.

Асортимент компанії постійно розширюється і на сьогоднішній день налічує близько 8,5 тисяч всесвітньо відомих торгових марок. На усіх виробничих підприємствах компанії у різних країнах використовується тільки натуральна сировина найвищої якості, що гарантує повну безпечність готової продукції для здоров'я споживачів. На кожному підприємстві здійснюється суворий вхідний контроль якості сировини. Перевіряється кожна поставка, і при виявленні навіть найменших відхилень від діючих стандартів, сировина не допускається на виробництво. Принципове значення для компанії має також забезпечення та контроль належного терміну придатності готових продуктів [22].

Діяльність ТОВ «Нестле Україна» ґрунтується на принципах здорового способу життя і раціонального харчування. Сьогодні компанія спрямовує значні інвестиції у наукові дослідження та технічні розробки. Велика увага до цих галузей пов'язана із незмінним бажанням компанії пропонувати споживачам не лише смачну, але й безпечну та корисну продукцію.

ТОВ «Нестле Україна» прагне йти у ногу з часом та відповідати потребам ринку – і тому активно інтегрує у процес виробництва інноваційні наукові технології, котрі дозволяють вдосконалювати якість продукції. «Якість продуктів – якість життя» (Good Food, Good Life) – головне кредо,

що залишається незмінним впродовж багатьох десятиліть. Інвестиційна стратегія є найважливішою складовою загальної системи стратегічного вибору основними елементами якого є місія, загальні стратегічні цілі розвитку, система функціональних стратегій в розрізі окремих видів діяльності, засоби формування і розподілу ресурсів.

При цьому інвестиційна стратегія знаходиться у певній співвідпорядкованості з іншими елементами стратегічного вибору підприємства. Розуміння взаємозв'язку інвестиційної стратегії з іншими найважливішими елементами стратегічного вибору підприємства дозволяє зробити більш ефективним процес її розробки [22].

Актуальність розробки інвестиційної стратегії ТОВ «Нестле Україна» повинна визначатися рядом умов. Найважливішим з них є інтенсивність зміни чинників зовнішнього інвестиційного середовища. Висока динаміка основних макроекономічних показників, що пов'язані з інвестиційною активністю підприємств, темпи розвитку технологій, часті коливання кон'юнктури інвестиційного ринку, мінливість державної інвестиційної політики і форм регулювання інвестиційної діяльності не дозволяють ефективно управляти інвестиціями підприємства на основі лише раніше накопиченого досвіду і традиційних методів. Під впливом багатьох факторів інвестиційні рішення окремих структурних підрозділів ТОВ «Нестле Україна» можуть мати різно направлений характер, що може призвести до виникнення протиріч і зниження ефективності інвестиційної діяльності в цілому. [22].

На рис. 3.9. наведено основні завдання забезпечення ефективного здійснення інвестиційної стратегії ТОВ «Нестле Україна».

Основні стратегії компанії ТОВ «Нестле Україна» пов'язані, головним чином, з прямими іноземними інвестиціями в молочні та інші підприємства харчової промисловості. Компанія має на меті збалансувати продажі між країнами з низьким рівнем ризику, але з низьким рівнем росту розвинутих країн, а також з високим рівнем ризику та потенційно високими ринками

зростання [22].

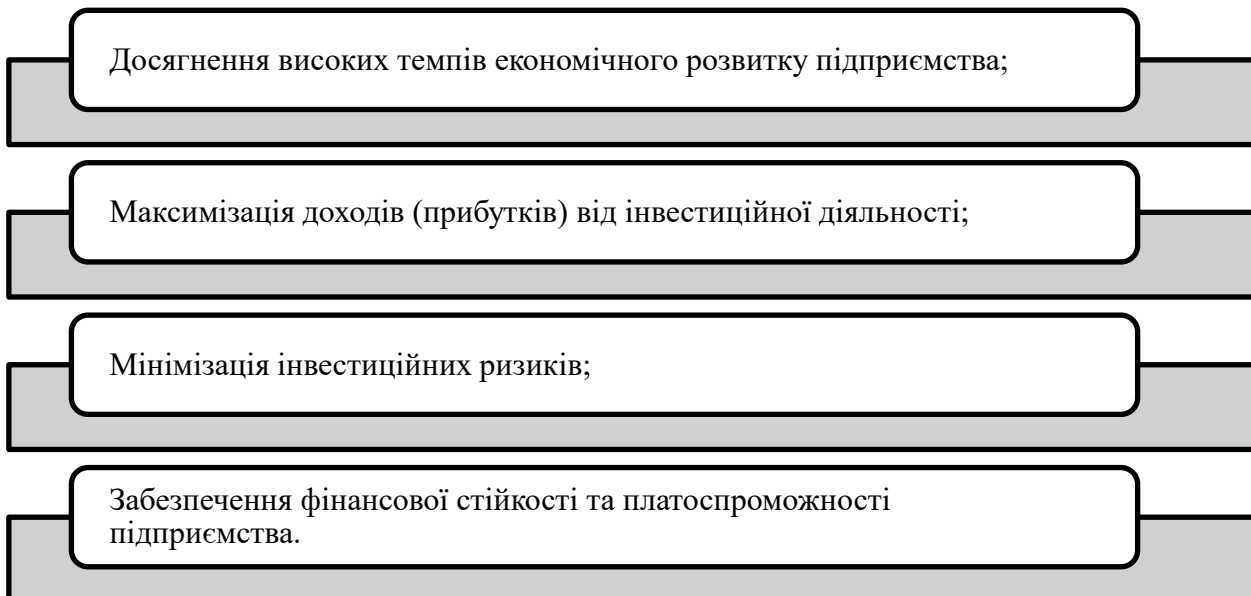

Рис. 3.9. Основні завдання забезпечення ефективного здійснення інвестиційної стратегії ТОВ «Нестле Україна».

Джерело: складено автором на основі [5;67].

Розробка інвестиційної стратегії для компанії ТОВ «Нестле Україна» передбачає постановку цілей інформаційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямків і форм, оптимізацію структури сформованих інвестиційних ресурсів їхнього розподілу, вироблення інвестиційної політики по найбільш важливих аспектах інформаційної діяльності, підтримку взаємовідносин із зовнішнім інвестиційним середовищем.

Висока конкуренція на світовому ринку спонукає виробників харчової продукції шукати нові підходи для отримання популярності серед споживачів. Даний процес відбувається у таких напрямках, як виробництво продукції з дотриманням усіх вимог громадських, екологічних, торговельних та інших організацій, виробництво продукції категорії «преміум», пристосування до нових норм законодавства тощо. Такі заходи потребують значних інвестиційних вкладень, що обумовлює необхідність ефективної та зваженої інвестиційної політики компаній харчової галузі.

Розробку найбільш ефективних шляхів реалізації стратегічних цілей інвестиційної діяльності ТОВ «Нестле Україна» необхідно здійснювати за двома напрямками. Один з них охоплює розробку стратегічних напрямків інвестиційної діяльності, інший – розробку стратегії формування інвестиційних ресурсів. Цей етап є найбільш відповідальним і складним. Для ефективно реалізації інвестиційної стратегії потрібно всіма можливими способами нарощувати й підтримувати інтелектуальний потенціал інвестиційної діяльності, стимулювати підвищення його творчої віддачі.

У таблиці 3.1., подано основні рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна» .

Таблиця 3.1.

**Рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості
ТОВ «Нестле Україна» на основі забезпечення збалансованості
інтересів інституцій**

Особливості порушення балансу інтересів	Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства
Недостатня задоволеність інтересів власників підприємства	<ul style="list-style-type: none"> - Управління результативними показниками фінансово-господарської діяльності підприємства з позицій забезпечення підвищення його вартості. - Використання аутсорсингу як інструменту позитивного впливу на вартість підприємства. - Розвиток корпоративного управління, формування прозорої структури власників. - Підвищення кваліфікації працівників. - Удосконалення структури контрагентів (постачальників та покупців). - Упровадження інновацій та зміна стратегічного фокуса. - Диверсифікація діяльності підприємства, освоєння випуску нової продукції. - Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції. - Збільшення масштабів виробництва, упровадження нових технологій, які сприяють підвищенню продуктивності праці, зменшенню матеріаломісткості, підвищенню якості продукції, створенню нових робочих місць

Недостатня задоволеність інтересів інвесторів	<ul style="list-style-type: none"> - Забезпечення інформаційної прозорості діяльності підприємства. - Стабілізація фінансового стану. - Створення кредитної історії шляхом отримання рейтингу інвестиційної надійності. - Упровадження заходів щодо уникнення певних ризиків, лімітування концентрації ризиків, диверсифікації, страхування ризиків та створення спеціальних резервних фондів. - Розроблення інвестиційної стратегії підприємства, інтегрованої до загальної стратегії. - Прийняття до впровадження таких інвестиційних проектів, які дозволяють реалізувати економічний потенціал підприємства.
---	--

Джерело: складено автором на основі [9;63].

Таким чином, у 2022 році інвестиційна привабливість України та корпорацій знизилася, проте дослідники вважають, що навіть в умовах війни варто інвестувати в економіку України. У 2022 році компанія ТОВ «Нестле Україна» оголошує про відкриття нового виробничого майданчика в Україні. 40 млн швейцарських франків буде інвестовано у виробництво на заході країни, у Смолигові у Волинській області. Цей крок спрямований на розширення виробництва вермішелі в Україні.

Разом з фабрикою у Торчині, виробнича мережа на Волині стане європейським регіональним хабом компанії для категорії кулінарних продуктів. У хабі буде працевлаштовано 1500 людей на виробництві, яке забезпечуватиме постачання продукції на ринок України та на інші європейські ринки.

ТОВ «Нестле Україна» є першою мультинаціональною компанією, що оголосила про нові інвестиції та здійснює практичні кроки вже зараз, щоб забезпечити майбутній розвиток України. Таким чином ТОВ «Нестле Україна» продовжує розвиватися в Україні, підтримує зростання української економіки та створює нові робочі місця.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження та аналізу інвестиційної привабливості корпорацій у сучасних умовах було зроблено такі висновки:

1. Досліджено сутність та поняття інвестиційної привабливості підприємства, яка полягає у сукупності якісних і кількісних показників, що комплексно визначають здатність примножувати вкладений капітал і є похідною характеристикою інвестиційного клімату, який формується під впливом різних факторів і визначає бажання або відмову інвестора вкладати кошти в об'єкт інвестування.

2. Для підприємства більш важливі внутрішні фактори або фактори прямого впливу, оскільки саме завдяки їм воно здатне самостійно впливати на свою інвестиційну привабливість. Підприємство самостійно, будуючи стратегію розвитку впливає на виробничу програму, маркетингову діяльність, управлінський облік, корпоративне управління, людські ресурси, юридичну діяльність, технології виробництва, репутацію у постачальників та клієнтів, стан фінансів, витрати та структуру капіталу

3. Один із найкращих підходів оцінки інвестиційної привабливості – це комплексна оцінка інвестиційної привабливості. Оскільки завдяки оцінці поточного фінансового стану, визначення життєвого циклу компанії та потреби у інвестиційному капіталі можна прогнозувати розвиток підприємства, доходи майбутніх періодів та приймати рішення про інвестування, якщо діяльність підприємства є ефективною та показники розвитку відповідають середнім по галузі або є вищими.

4. Було здійснено коефіцієнтний аналіз фінансового стану корпорації на прикладі ТОВ «Нестле Україна», зокрема за рахунок аналізу показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності.

За отриманими результатами ТОВ «Нестле Україна» має недостатній запас капіталу для активної діяльності, та забезпечує свою діяльність тільки за рахунок процентних позик від Nestle Treasury Center Middle East Africa Ltd.

Компанія має недостатній рівень ліквідності та не лише здатна сплатити власні поточні борги.

У компанії спостерігається неефективне управління ресурсами підприємством, адже власних ресурсів компанія немає, а власний капітал компанії складається з непокритого збитку.

Діяльність ТОВ «Нестле Україна» є неефективною та не рентабельною у 2021 році, незважаючи на той факт, що займає провідне місце на ринку.

5. Формування інвестиційного потенціалу ТОВ «Нестле Україна» відбувається під впливом двох груп факторів – позитивних, основні з яких (1) висока конкурентоспроможність продукції, (2) технології, що відповідають найкращим світовим стандартам, (3) ефективна маркетингова політика, (4) гарна репутація, (5) вигідна інфраструктура, (6) стабільний попит; та негативних, основні з яких (1) недостатність власних оборотних коштів, (2) високій рівень коефіцієнту фінансового ризику, (3) низький рівень показників рентабельності, (4) нестабільна політична і економічна ситуація. В діяльності ТОВ «Нестле Україна» представлені фактори обох груп, але переважають позитивні внутрішні фактори.

6. Розрахована величина інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Нестле Україна» знаходиться на дуже низькому рівні. Компанії ТОВ «Нестле Україна» доречно використовувати переважно реальні інвестиції, оскільки вони безпосередньо пов'язані з виробничою діяльністю підприємств та спрямовані на створення умов для її здійснення. Найбільш вигідними формами реального інвестування для компанії ТОВ «Нестле Україна» є вкладення в створення нових, реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств.

У свою ж чергу Nestle SA є інвестиційно привабливою компанією, про що свідчить аналіз її акцій та рейтинг компанії аналітиків з Уолл-стріт.

Більшість аналітиків прогнозують незначне зростання акцій та радять вкладатися в акції компанії. Проте українська компанія ТОВ «Нестле Україна» незважаючи на те, що є частиною міжнародної компанії та слідує міжнародній стратегії Nestle SA не є привабливою для інвесторів.

У зв'язку із війною в Україні, інвестиційна привабливість українських корпорацій, у тому числі і ТОВ «Нестле Україна» знизилася. При цьому, корпорація інвестує у перенесення виробничих площ із критичних східних регіонів у західні регіони. У 2022 році компанія ТОВ «Нестле Україна» оголошує про відкриття нового виробничого майданчика в Україні. 40 млн швейцарських франків буде інвестовано у виробництво на заході країни, у Смолигові у Волинській області. Цей крок спрямований на розширення виробництва вермішелі в Україні. Разом з фабрикою у Торчині, виробнича мережа на Волині стане європейським регіональним хабом компанії для категорії кулінарних продуктів. У хабі буде працевлаштовано 1500 людей на виробництві, яке забезпечуватиме постачання продукції на ринок України та на інші європейські ринки.

7. Основними проблемами інвестиційної привабливості є (1) нестабільність політичної ситуації, (2) відсутність сучасних інформаційних систем зв'язку з потенційними інвесторами, (3) нерозвиненість страхового та фондового ринків, (4) збільшення монополізації ринків, (5) ріст рівня інфляції, (6) високі інвестиційні ризики.

Незважаючи на зазначені проблеми інвестиційної привабливості 91% компаній Асоціації планують продовжувати працювати на ринку України, а 55% збираються інвестувати в Україну навіть у воєнний час. Зокрема, CEO розповідають про плани інвестицій в аграрну сферу, енергетику, ІТ та телеком, будівництво, фармацевтику, FMCG, нерухомість тощо.

8. Актуальним для підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Нестле Україна» є: упровадження інновацій та зміна стратегічного фокуса, управління результативними показниками фінансово-господарської діяльності підприємства, диверсифікація діяльності підприємства, освоєння

випуску нової продукції, підвищення рівня конкурентоспроможності продукції, стабілізація фінансового стану, упровадження заходів щодо уникнення певних ризиків, лімітування концентрації ризиків, диверсифікації, страхування ризиків та створення спеціальних резервних фондів.

Таким чином, якщо військовий конфлікт в Україні закінчиться найближчим часом, то компанії або інвестори-фізичні особи будуть готові й діла інвестувати в Україну, оскільки це привабливий регіон для капіталовкладень із великим потенціалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агієвич Т. Г., Даєва Т. А. Особливості вибору критеріїв оцінки ефективності системи управління. Дискусія. 2014. № 4. С. 56-61
2. Герасименко Л. І. Особливості менеджменту підприємств та оцінка його якості. Актуальні проблеми економіки. 2014. Вип. 12(46). С. 24-28.
3. Гідуцький А. П. Оцінка інвестиційної прийнятності економіки / А. П. Гідуцький. – К., 2004
4. Гриньова В. М. Інвестування URL: http://pidruchniki.ws/15840720/investuvannya/investuvannya_-_grinova_vm
5. Гусак Р. Міжнародна корпорація як особливий тип транснаціональних структур (на матеріалах «ТОВ «Нестле Україна» S.A.»)// ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ». – 2019. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8181/1/Husak_Roman-IER-61m.pdf
6. Доценко А., Луценко Р. Інвестиційний аналіз найбільшого в світі виробника продуктів харчування//ВІСНИК ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В. Н. КАРАЗІНА. - Серія «Економічна», випуск 96, 2019.- 95-102 с.
7. Кінах М. Чи можливі інвестиції під час війни?// Юридична газета.-2022. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/chi-mozhlivi-investiciyi-pid-chas-viyni.html>
8. Коваленко М., Мархайчук М. Підвищення інвестиційної привабливості підприємства з позиції соціально орієнтованого маркетингу//Маркетинг і менеджмент інновацій, 2013, №4. –с.42-51. URL: https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2013_4_42_51.pdf
9. Коваленко Н.В. Аналіз привабливості інвестиційного проекту з урахуванням балансу інтересів суб'єктів інвестиційного процесу / Н.В.

Коваленко, М.М. Мархайчук // Вісник економічної науки України. – 2013. – № 1. – С. 51-55.

10. Коренюк П. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки [Електронний ресурс] /

11. Коренюк П., Копил О. // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2018. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2018_2_10.

12. Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Основи інвестиційного менеджменту: Навчальний посібник .- К.: Кондор, 2008.- 340с.

13. Крамаренко К. М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення / Крамаренко К. М. // Причорноморські економічні студії. – 2016. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_10_22. 3.

14. Кушнір Н. Б. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства та недоліки деяких існуючих методик / Н. Б. Кушнір, Ю. В. Мужук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія : Економіка. – 2010. – Випуск 2(50). – С. 110–118.

15. Макарій Н. П. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств / Н. П. Макарій // Економіст. – 2001. – № 10. – С. 52–56. 1

16. Малий І. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності промислового підприємства»// НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО». – 2021 р. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/46005/1/Malyi_magistr.pdf

17. Мархайчук М. М. Аналіз методик оцінювання інвестиційної привабливості в контексті інноваційного розвитку підприємства / М. М. Мархайчук // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 4. – С. 330–336.

18. Мендес О.А., Кастро Л.Б., Гомес Дж.Г. Якісний і кількісний аналіз ТОВ «Нестле Україна», 2010.

19. Міжнародний журнал економіки та фінансових питань, 2017, 7(3), 537-541. URL: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/365425>.
20. Нападовська І.В. Теоретичні та методичні аспекти дослідження інвестиційної привабливості України // Вісник ДонДует №4(28).- 2005.- С.55-61.
21. Офіційний сайт Fineevolution Інвестиційна привабливість України. URL: <https://fineevolution.com.ua/ukraine-investments/>
22. Офіційний сайт ТОВ Нестле Україна». URL: <http://www.ТОВ«НестлеУкраїна».ua>
23. Павлишин О. Індекс інвестиційної привабливості України через війну сягнув мінімуму з 2013 року – ЄБА// Економічна правда. - 2022. - URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/8/690164/>
24. Пилипенко О. І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства макро- і мікроекономічний аспекти / О. І. Пилипенко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія Економічні науки. – 2009. – № 4 (50). – С. 120–127
25. Робінсон Т.Р., Генрі Е., Пірі В.Л., Бройхан М.А. Аналіз міжнародної фінансової звітності, 2015 р. 1072 с.
26. Світовий банк: офіційний сайт. URL: <http://www.worldbank.org/>
27. Смахтін І.К. Управління інвестиційною привабливістю підприємства// Національний університет «Києво-Могилянська академія». – 2020 р. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17748/Smakhtin_Upravlinnia_investytsiinoiu_pryvablyvistiu_pidpriemstva.pdf?sequence=1
28. Соболева Г.Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства / Соболева Г.Г. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/17_2018/62.pdf.

29. Ткаченко Р.Р. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення//Сумський державний економічний університет. – 2020. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/339164074.pdf>
30. Топалов С. А. Формування інвестиційної привабливості підприємств / С. А. Топалов, К. С. Селезньова // Вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – С. 130–139
31. Федорова Ю. В. Аналіз підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2010_11_2/Fedorova_JU.pdf
32. Ферлій В. В. Сутність поняття "інвестиційна привабливість підприємства" та його види / В. В. Ферлій. // Ефективна економіка. - 2010. - № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_7_17
33. Фінансова звітність ТОВ «Нестле Україна». URL: https://www.TOV_«Нестле_Україна».com/sites/default/files/asset-library/documents/library/documents/financial_statements/2018-financial-statements-en.pdf
34. Хобта В.М. Формування та підвищення інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання / В.М. Хобта, А.В. Мешков // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна / за заг. ред. д-ра екон. наук В.В. Дем'яньєва. – Донецьк : ДВНЗ «ДонНТУ». – Вип. 37-3. – 2009. – С. 118-125.
35. Шкарлет С. М. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів / за ред. С. М. Шкарлет, М. П. Бутко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 528 с.
36. Якість продуктів, якість життя. Корпоративні бізнеспринципи ТОВ «Нестле Україна». URL: https://www.TOV_«Нестле_Україна».com/sites/default/files/assetlibrary/documents/library/document/s/corporate_social_responsibility/TOV_«Нестле_Україна»_corporate_business_principles_ukrainian.pdf

37. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади : монографія / О.М. Ястремська. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 488 с.
38. Ястремська О.М. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства: Навч. посіб.- Х: ХНЕУ, 2006.- 191с.
39. Adizes I., Managing Corporate Life cycles: An updated and expanded edition of Corporate Life Cycles. Paramus, NJ: Prentice Hall Press, 2008.
40. Chukurna, O., Niekrasova, L., Dobrianska, N., Izmaylov, Ya., Shkrabak, I., Ingram, K. (2020). Formation of methodical foundations for assessing the innovative development potential of an industrial enterprise. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2020(4), pp. 146- 151.
41. Goncharuk A. The investment attractiveness evaluation: Methods and measurement features//POLISH JOURNAL OF MANAGEMENT STUDIES. – 2013. – 160-166 pp. URL: https://www.researchgate.net/publication/307475313_The_investment_attractiveness_evaluation_Methods_and_measurement_features/link/583967c208ae3d91723f2f90/download
42. Google finance. URL: <https://www.google.com/finance/quote/NESN:SWX?sa=X&ved=2ahUKEwiT5bS828X-AhUQgosKHwLtAAoQ3ecFegQILhAi>
43. Hrabovetsky B., Tarasyuk N., Using the method of peer reviews "Delphi" in the management of dairy enterprise, *Constant Economic Development*, Vol. 6, 2011.
44. Kapferer Jean-Noel. *The New Strategic Brand Management: Advanced Insights and Strategic Thinking*, Edition / Jean-Noel Kapferer. – 5. – 2012. – 512 p.
45. Meylanov, I., Esetova, A. (2015). Main increase the investment attractiveness of industrial construction. *Herald of Dagestan State Technical University Technical Sciences*, 38(3), pp. 192- 202. DOI: 10.21822/2073-6185-2015-38-3-192-202

46. Mikhailenko A., Rational methodology for evaluation of company's investment attractiveness, *Development Management*, Vol. 1 (122), 2012.
47. Mohylova A. Estimation of Enterprise's Investment Attractiveness in the Conditions of Development//Vol. 39 No. 5 (2021): Special Issue: Innovation in the Economy and Society of the Digital Age. – 2021. – 1-9 p. URL: <https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/5181>
48. Mordvintseva T.V. Methodological approach to the evaluation of investment attractiveness of the enterprise, *State and regions. Series: Economy and Business*, Vol. 6, 2010.
49. Official website Interactive Brokers. URL: <https://www.interactivebrokers.co.uk/portal>
50. Ruda O. Investment attractiveness of the enterprise: content, factors of influence and directions of improvement. 228-256 page. URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ILPKMErtpGQJ:ba.ltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/205/6130/12799-1&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=de>
51. Tovstenyuk O.V. Diagnostics of investment attractiveness of the company in terms of financial investor, *Scientific Journal NLTU Ukraine*, Vol. 22.3, 2012. ZHURAVLEVA A. Factors of enterprise investment support//ВІСНИК СІТ ННІ БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ ХНТУСГ.- ВІПУСК № 1 / 2017. – 24-26 pp. URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-vNgiVJ6A98J:dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/15204/1/13.pdf&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=de>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Визначення поняття «інвестиційна привабливість»

Автори	Трактування поняття «інвестиційна привабливість»
С.О. Гуткевич	Інвестиційна привабливість – узагальнююча характеристика переваг та недоліків інвестування окремих напрямів та об’єктів із позиції конкретного інвестора
Т.І. Костюк	Інвестиційна привабливість – це складне економічне поняття, яке має системний характер, що виявляється в комплексі правил та умов вкладання інвестиційних ресурсів у той чи інший об’єкт у визначений час
Г.П. Лайко	Під інвестиційною привабливістю об’єктів господарювання слід розуміти сукупність виробничо-фінансових кількісних і якісних умов та критеріїв, які характеризують їхні потенційні можливості та економічні переваги порівняно з іншими об’єктами інвестування
О.А. Сталінська	Інвестиційна привабливість – це інтегральний показник, об’єднуючий комплекс формалізованих і неформалізованих критеріїв, що характеризує доцільність вкладення капіталу в досліджуваний потенційний об’єкт інвестування
Л.М. Алексеєнко	Узагальнена характеристика переваг та недоліків окремих суб’єктів інвестування з точки зору конкретного інвестора згідно зі сформованими ним критеріями.
О.А. Верзаков	Оціночна характеристика стану підприємства, що задовольняє вимоги інвестора та переконує його в доцільності вкладання коштів в цей об’єкт.
Н.П. Макарій	Справедлив кількісна та якісна характеристика зовнішнього та внутрішнього середовища об’єкта.
С.Ф. Покропивний	Інтегрована фінансово-економічна оцінка тієї чи іншої фірми як потенційного об’єкта інвестування.
Н.С. Краснокутська	Сукупність економіко-психологічних характеристик його діяльності, які задовольняють вимоги інвестора.
В.А. Машкін	Наявність таких умов інвестування, які впливають на переваги інвестора у виборі того чи іншого об’єкта інвестування.
Н.Ю. Трясціна	Комплекс показників діяльності підприємства, який визначає для інвестора галузь переважних значень інвестиційної поведінки.

М.А. Бабушкін	Стан організації, за якого у потенційного власника капіталу (інвестора, кредитора, лізингодавця тощо) виникає бажання піти на певний ризик та забезпечити притік інвестицій у монетарній та (або) немонетарній формі.
В.Г. Федоренко	«Економічний паспорт» підприємства, який містить дані про нього та його діяльність.

Джерело: [29]

ДОДАТОК Б

Вертикальний аналіз активів

<i>Актив</i>	Код рядка	31.12.2019	Питома вага	31.12.2020	Питома вага	31.12.2021	Питома вага
<i>I Необоротні активи</i>							
Нематеріальні активи	1000	72 099	2,69%	56 862	1,98%	39 198	1,29%
<i>первісна вартість</i>	<i>1001</i>	334 591	12,47%	355 355	12,38%	316 332	10,38%
<i>накопичена амортизація</i>	<i>1002</i>	262 492	9,78%	298 493	10,40%	277 134	9,09%
Незавершені капітальні інвестиції	1005	73 596	2,74%	72 163	2,51%	133 364	4,37%
Основні засоби	1010	191 091	7,12%	315 907	11,01%	323 610	10,62%
<i>первісна вартість</i>	<i>1011</i>	53 639	2,00%	687 846	23,97%	737 414	24,19%
<i>накопичена амортизація</i>	<i>1012</i>	345 299	12,87%	371 939	12,96%	413 804	13,57%
Інвестиційна нерухомість	1015	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	<i>1016</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Знос інвестиційної нерухомості</i>	<i>1017</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Довгострокові біологічні активи	1020	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	<i>1021</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	<i>1022</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
інші фінансові інвестиції	1035	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Відстрочені податкові активи	1045	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Гудвіл	1050	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інші необоротні активи	1090	180 471	6,72%	215 736	7,52%	185 454	6,08%
<i>Усього за розділом I</i>	1095	517 257	19,27%	660 668	23,02%	681 626	22,36%
<i>II Оборотні активи</i>							

Запаси	1100	572 830	21,34%	704 325	24,54%	735 810	24,14%
<i>Виробничі запаси</i>	<i>1101</i>	84 534	3,15%	89 119	3,11%	77 600	2,55%
<i>Незавершене виробництво</i>	<i>1102</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Готова продукція</i>	<i>1103</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Товари</i>	<i>1104</i>	488 296	18,19%	615 206	21,44%	658 210	21,59%
Поточні біологічні активи	1110	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Депозити перестраховання	1115	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Векселі одержані	1120	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 189 237	44,31%	1 195 529	41,66%	1 514 163	49,67%
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	18 912	0,70%	143 284	4,99%	56 449	1,85%
з бюджетом	1135	299	0,01%	407	0,01%	2 269	0,07%
<i>у т. ч. з податку на прибуток</i>	<i>1136</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	95 282	3,55%	6 922	0,24%	5 581	0,18%
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Гроші та їх еквіваленти	1165	285 900	10,65%	144 778	5,04%	36 964	1,21%
<i>Готівка</i>	<i>1166</i>	1	0,00%	1	0,00%	-	0,00%
<i>Рахунки в банках</i>	<i>1167</i>	285 899	10,65%	144 777	5,04%	36 964	1,21%
Витрати майбутніх періодів	1170	23	0,00%	6 626	0,23%	10 851	0,36%
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>у т. ч. в резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>1181</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	<i>1182</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>резервах незароблених премій</i>	<i>1183</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>інших страхових резервах</i>	<i>1184</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інші оборотні активи	1190	4 150	0,15%	7 406	0,26%	4 776	0,16%
Всього за розділом II	1195	2 166 633	80,73%	2 209 277	76,98%	2 366 863	77,64%
III Необоротні активи, утримувані для продажу	1200	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
БАЛАНС	1300	2 683 890	100,00%	2 869 945	100,00%	3 048 489	100,00%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

ДОДАТОК В

Вертикальний аналіз пасивів

<i>Пасив</i>	Код рядка	31.12.2019	Питома вага	31.12.2020	Питома вага	31.12.2021	Питома вага
<i>I Власний капітал</i>							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	800	0,03%	800	0,03%	800	0,03%
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Капітал у дооцінках	1405	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Додатковий капітал	1410	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Емісійний дохід	1411	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Накопичені курсові різниці	1412	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Резервний капітал	1415	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2 925 287	-108,99%	-3 808 295	-132,70%	-3 638 594	-119,36%
Неоплачений капітал	1425	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Вилучений капітал	1430	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інші резерви	1435	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>Усього за розділом I</i>	1495	-2 924 487	-108,96%	-3 807 495	-132,67%	-3 637 794	-119,33%
<i>II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення</i>							
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Пенсійні зобов'язання	1505	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Довгострокові кредити банків	1510	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 300 886	122,99%	395 373	13,78%	1 025 624	33,64%
Довгострокові забезпечення	1520	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Довгострокові забезпечення витрат	1521	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Цільове фінансування	1525	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Благодійна допомога	1526	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Страхові резерви	1530	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
<i>у т.ч. резерв довгострокових зобов'язань</i>	<i>1531</i>	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
резерв збитків або належних витрат	1532	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
резерв незароблених премій	1533	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%

інші страхові резерви	1534	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інвестиційні контракти	1535	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Усього за розділом II	1595	3 300 886	122,99%	395 373	13,78%	1 025 624	33,64%
III. Поточні зобов'язання та забезпечення							
Короткострокові кредити банків	1600	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Векселі видані	1605	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
товари, роботи, послуги	1615	2 131 422	79,42%	2 304 525	80,30%	2 592 522	85,04%
розрахунки з бюджетом	1620	13 380	0,50%	29 855	1,04%	25 482	0,84%
<i>у т. ч. з податку на прибуток</i>	<i>1621</i>	<i>535</i>	<i>0,02%</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
розрахунками зі страхування	1625	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
розрахунками з оплати праці	1630	2 168	0,08%	638	0,02%	658	0,02%
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	14 805	0,55%	18 448	0,64%	13 858	0,45%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1645	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Поточні забезпечення	1660	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Доход майбутніх періодів	1665	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Відстрочені комісійні доходи від перест.	1670	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Інші поточні зобов'язання	1690	145 716	5,43%	3 928 601	136,89%	3 028 139	99,33%
Усього за розділом III	1695	2 307 491	85,98%	6 282 067	218,89%	5 660 659	185,69%
IV Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу	1700	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
БАЛАНС	1900	2 683 890	100,00%	2 869 945	100,00%	3 048 489	100,00%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

ДОДАТОК Г

Горизонтальний аналіз активів

<i>Актив</i>	Код рядка	31.12.2019	31.12.2020	Темп приросту, тис грн	Темп приросту, %	31.12.2021	Темп приросту, тис грн	Темп приросту, %
<i>I Необоротні активи</i>								
Нематеріальні активи	1000	72 099	56 862	-15 237	-21,13%	39 198	-17 664	-31,06%
<i>первісна вартість</i>	<i>1001</i>	<i>334 591</i>	<i>355 355</i>	<i>20 764</i>	<i>6,21%</i>	<i>316 332</i>	<i>-39 023</i>	<i>-10,98%</i>
<i>накопичена амортизація</i>	<i>1002</i>	<i>262 492</i>	<i>298 493</i>	<i>36 001</i>	<i>13,72%</i>	<i>277 134</i>	<i>-21 359</i>	<i>-7,16%</i>
Незавершені капітальні інвестиції	1005	73 596	72 163	-1 433	-1,95%	133 364	61 201	84,81%
Основні засоби	1010	191 091	315 907	124 816	65,32%	323 610	7 703	2,44%
<i>первісна вартість</i>	<i>1011</i>	<i>53 639</i>	<i>687 846</i>	<i>634 207</i>	<i>1182,36%</i>	<i>737 414</i>	<i>49 568</i>	<i>7,21%</i>
<i>накопичена амортизація</i>	<i>1012</i>	<i>345 299</i>	<i>371 939</i>	<i>26 640</i>	<i>7,72%</i>	<i>413 804</i>	<i>41 865</i>	<i>11,26%</i>
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
<i>Первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	<i>1016</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
<i>Знос інвестиційної нерухомості</i>	<i>1017</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
<i>Первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	<i>1021</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
<i>Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	<i>1022</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Гудвіл	1050	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Залишок коштів у централізованих страхових	1065	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%

резервних фондах								
Інші необоротні активи	1090	180 471	215 736	35 265	19,54%	185 454	-30 282	-14,04%
Усього за розділом I	1095	517 257	660 668	143 411	27,73%	681 626	20 958	3,17%
II Оборотні активи								
Запаси	1100	572 830	704 325	131 495	22,96%	735 810	31 485	4,47%
Виробничі запаси	1101	84 534	89 119	4 585	5,42%	77 600	-11 519	-12,93%
Незавершене виробництво	1102	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Готова продукція	1103	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Товари	1104	488 296	615 206	126 910	25,99%	658 210	43 004	6,99%
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Депозити перестраховання	1115	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Векселі одержані	1120	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи	1125	1 189 237	1 195 529	6 292	0,53%	1 514 163	318 634	26,65%
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	18 912	143 284	124 372	657,64%	56 449	-86 835	-60,60%
з бюджетом	1135	299	407	108	36,12%	2 269	1 862	457,49%
у т. ч. з податку на прибуток	1136	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	95 282	6 922	-88 360	-92,74%	5 581	-1 341	-19,37%
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Гроші та їх еквіваленти	1165	285 900	144 778	-141 122	-49,36%	36 964	-107 814	-74,47%
Готівка	1166	1	1	-	0,00%	-	-1	-100,00%
Рахунки в банках	1167	285 899	144 777	-141 122	-49,36%	36 964	-107 813	-74,47%
Витрати майбутніх періодів	1170	23	6 626	6 603	28708,70%	10 851	4 225	63,76%
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
у т. ч. в резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
резервах збитків або резервах належних	1182	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%

<i>виплат</i>								
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
<i>інших страхових резервах</i>	1184	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інші оборотні активи	1190	4 150	7 406	3 256	78,46%	4 776	-2 630	-35,51%
<i>Всього за розділом II</i>	1195	2 166 633	2 209 277	42 644	1,97%	2 366 863	157 586	7,13%
<i>III Необоротні активи, утримувані для продажу</i>	1200	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
БАЛАНС	1300	2 683 890	2 869 945	186 055	6,93%	3 048 489	178 544	6,22%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

ДОДАТОК Д

Горизонтальний аналіз пасивів

<i>Пасив</i>	Код рядка	31.12.2019	31.12.2020	Темп приросту, тис грн	Темп приросту, %	31.12.2021	Темп приросту, тис грн	Темп приросту, %
<i>I Власний капітал</i>								
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	800	800	-	0,00%	800	-	0,00%
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Додатковий капітал	1410	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Емісійний дохід	1411	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Резервний капітал	1415	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2 925 287	-3 808 295	-883 008	30,19%	-3 638 594	169 701	-4,46%
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Вилучений капітал	1430	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інші резерви	1435	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
<i>Усього за розділом I</i>	1495	-2 924 487	-3 807 495	-883 008	30,19%	-3 637 794	169 701	-4,46%
<i>II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення</i>								
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 300 886	395 373	-2 905 513	-88,02%	1 025 624	630 251	159,41%
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Довгострокові забезпечення витрат	1521	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Цільове фінансування	1525	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Благодійна допомога	1526	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Страхові резерви	1530	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
<i>у т.ч. резерв довгострокових зобов'язань</i>	1531	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%

резерв збитків або належних витрат	1532	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
резерв незароблених премій	1533	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
інші страхові резерви	1534	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інвестиційні контракти	1535	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Усього за розділом II	1595	3 300 886	395 373	-2 905 513	-88,02%	1 025 624	630 251	159,41%
III. Поточні зобов'язання та забезпечення								
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Векселі видані	1605	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
товари, роботи, послуги	1615	2 131 422	2 304 525	173 103	8,12%	2 592 522	287 997	12,50%
розрахунки з бюджетом	1620	13 380	29 855	16 475	123,13%	25 482	-4 373	-14,65%
<i>у т. ч. з податку на прибуток</i>	<i>1621</i>	<i>535</i>	<i>-</i>	<i>-535</i>	<i>-100,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
розрахунками зі страхування	1625	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
розрахунками з оплати праці	1630	2 168	638	-1 530	-70,57%	658	20	3,13%
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	14 805	18 448	3 643	24,61%	13 858	-4 590	-24,88%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1645	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Поточні забезпечення	1660	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Доход майбутніх періодів	1665	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Відстрочені комісійні доходи від перест.	1670	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
Інші поточні зобов'язання	1690	145 716	3 928 601	3 782 885	2596,07%	3 028 139	-900 462	-22,92%
Усього за розділом III	1695	2 307 491	6 282 067	3 974 576	172,25%	5 660 659	-621 408	-9,89%
IV Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу	1700	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%
БАЛАНС	1900	2 683 890	2 869 945	186 055	6,93%	3 048 489	178 544	6,22%

